

Uitvoeringsplan 2009/2010

Kies Kleur in Groen

Culturele diversiteit in een
internationale groene context

KIES
KLEUR
IN GROEN

→ Inhoudsopgave

Inleiding	5
→ 1. Opzet en uitgangspunten van het uitvoeringplan	6
→ 2. Doelstellingen en resultaten	9
Doelstellingen en resultaten in het kader van de ambities	9
Algemene doelstellingen en resultaten	12
→ 3. Organisatie	16
Samenwerking	16
Programmastructuur	16
→ Bijlage 1: Overzicht activiteiten en resultaten schooljaar 2008-2009	20
Uitvoeringsplan Kies Kleur in Groen	20
Communicatie extern	21
Activiteiten van en op groene onderwijsinstellingen	21
→ Bijlage 2: Aanbod per ambitie en actielijn Kies Kleur in Groen	22
Ambitie A - Culturele diversiteit is een integraal onderdeel van het strategische beleid	22
Ambitie B - Het groen onderwijs sluit aan bij ontwikkelingen in de (internationale) groene arbeidsmarkt	27
Ambitie C - Het onderwijs is gelijk toegankelijk voor deelnemers met verschillende culturele achtergronden	32
Ambitie D - Het onderwijs biedt een open en stimulerende leeromgeving voor deelnemers vanuit verschillende culturele doelgroepen	38
Ambitie E - Groen is voor iedereen	39
Algemene actielijnen	39
→ Bijlage 3: Inzicht in activiteiten en verantwoordelijkheid verschillende niveaus	45

→ Inleiding

Na ondertekening van het actieplan Kies Kleur in Groen door de AOC's, de Vereniging Buitengewoon Groen, Stoas Hogeschool en Aequor en het aanbieden van het actieplan aan de minister van LNV zijn de convenantpartners aan de slag gegaan met de concrete uitwerking er van. De opdracht voor het realiseren van het uitvoeringsplan is door de verschillende besturen belegd bij de stuurgroep Kies Kleur in Groen. Het onderhavige Uitvoeringsplan 2009/2010 (periode 1 januari 2009 t/m 1 augustus 2010) is het resultaat van deze opdracht.

Kies Kleur in Groen heeft het karakter van een convenant. De ondertekenaars hebben getekend voor een inspanningsverplichting om de 5 ambities uit het actieplan gedurende de komende jaren te realiseren. Gezien de regionale en institutionele verschillen zijn het instellingspecifieke strategisch beleid en het instellingsplan daarin sturend (Ambitie A). De ondertekenaars kiezen hierin voor eigen accenten en doelen voor zowel de totale organisatie als per vestiging.

Het uitvoeringsplan geeft enerzijds in de vorm van gezamenlijke activiteiten en afspraken handen en voeten aan de ambities die partijen hebben geformuleerd. Anderzijds biedt het vraaggestuurd praktische ondersteuning bij het opstellen en realiseren van het instellingsspecifieke strategisch beleid en het instellingsplan. Daarbij wordt een onderscheid gemaakt tussen activiteiten op strategisch, tactisch en operationeel niveau (zie samenvatting in bijlage 3). Gegeven de eigen ambities en doelstellingen is het de keus aan de ondertekenaars zelf in welke mate zij

in het kader van de uitvoering van het instellingsplan van deze ondersteunende activiteiten gebruik willen maken.

De periode 2009/2010 is veel te kort om de ambities van het actieplan te realiseren. Gezien de complexiteit van de materie zijn hiervoor investeringen gedurende de komende jaren noodzakelijk. Het onderhavige plan is dan ook slechts een eerste stap op weg naar de uiteindelijke realisatie van de ambities.

Gedurende het afgelopen schooljaar zijn in afwachting van de afronding van het uitvoeringsplan en de benodigde budgetten als voorinvestering al voorzichtig de eerste stappen gezet (zie bijlage 1 Overzicht activiteiten en resultaten schooljaar 2008-2009). Deze stappen zullen het komende schooljaar geïntensiveerd worden.

Opbouw van het uitvoeringsplan

In het eerste hoofdstuk van dit plan worden de opzet en uitgangspunten van het plan nader omschreven. Het tweede hoofdstuk beschrijft de doelstellingen en resultaten gedurende de periode 2009/2010. Het aanbod per ambitie en actielijn in bijlage 2 vormt de onderlegger van dit hoofdstuk: hierin worden de doelstelling en resultaten per activiteit meer in detail beschreven. Het derde hoofdstuk beschrijft de organisatie van het programma.

Stuurgroep Kies Kleur in Groen - Juli 2009

→ 1. Opzet en uitgangspunten van het uitvoeringplan

Aan het uitvoeringsplan liggen een aantal uitgangspunten ten grondslag

Celebrate diversity

Het uitvoeringsplan Kies Kleur in Groen kiest als grondtoon dat diversiteit om te vieren is. Wageningen Universiteit draagt dit binnen de eigen organisatie uit onder het motto celebrate diversity. Deze benadering veronderstelt dat een diversiteitbeleid integraal en inclusief is. Deze benadering sluit ook goed aan bij het advies 'De verbindende schoolcultuur' die de Onderwijsraad in 2007 gaf. In dit advies wijst de Onderwijsraad op het belang van een Wij-gevoel op school, met gedeelde normen, waarden en activiteiten. Het betreft hier alle lagen en activiteiten in een organisatie, maar ook alle voorkomende onderlinge verschillen tussen mensen. Celebrate diversity geeft aan dat diversiteit iets positiefs is, een verrijking voor de sector, organisatie, medewerkers en leerlingen/studenten. In de aanloop van het actieplan Kies Kleur in Groen is uitgebreid stilgestaan bij knelpunten, mogelijk ongunstige toekomstscenario's voor het groen onderwijs – wat als we nu niets doen? In het actieplan zelf is de omslag gemaakt naar ambities – een proactieve benadering. Het uitvoeringsplan gaat nog een stap verder – het communiceert dat diversiteit een feestelijk gegeven is en dat iedereen erbij hoort.

Op elk niveau van de organisatie kan iedereen altijd iets doen

Op elk niveau kan op elk moment gewerkt worden aan doelstellingen op het terrein van culturele diversiteit en groen onderwijs. Daarbij is men niet per definitie afhankelijk van elkaar en/of van derden. Natuurlijk is bestuurlijke aandacht en borging van aandacht voor het thema in de organisatie van belang, maar in het uitvoeringsplan kiezen wij duidelijk niet voor een top-down benadering als enige sleutel tot verandering. Een locatiemanager, beleidsmedewerker, docent, een begeleider, leerling, een ouder, kan op elk moment vanuit de eigen positie aan het werk met culturele diversiteit en groen. Vaak gaat het niet eens om een nieuwe activiteit, maar is een andere blik voldoende voor een verandering en dus resultaat. Dat is wat het uitvoeringsplan Kies Kleur in Groen wil faciliteren. Waar op diverse momenten en niveaus aan culturele diversiteit wordt gedacht, erover wordt gepraat, activiteiten plaatsvinden, zal dat elkaar versterken en allemaal samen tot werkelijke veranderingen leiden. Wij hebben in het uitvoeringplan gekozen om op elk niveau duidelijk te maken welke activiteiten mogelijk zijn. Dit biedt voor alle betrokkenen de mogelijkheid om op alle niveaus op elk moment initiatief te nemen om aan meer culturele diversiteit te werken. Zie ook bijlage 1 voor inzicht in activiteiten en verantwoordelijkheden van de verschillende niveaus.

→ 1. Opzet en uitgangspunten van het uitvoeringplan

De groene onderwijsinstellingen zijn aan zet

Het actieplan Kies Kleur in Groen is een initiatief van de groene onderwijsinstellingen zelf. De onderwijsinstellingen zijn aan zet. Zij hebben de verantwoordelijkheid voor meer culturele diversiteit in groen onderwijs te realiseren op zich genomen. De intrinsieke motivatie van onderwijsinstellingen om met culturele diversiteit aan het werk te gaan is een belangrijke verworvenheid, die verankerd wordt in het onderhavige uitvoeringsplan. De eigen motieven en drive van een onderwijsinstelling om de aandacht voor culturele diversiteit te intensiveren zijn leidend voor de uitvoering. Dit betekent dat onderwijsinstellingen in het strategische beleid van de instelling eigen accenten leggen, per vestiging en/of doelgroep eigen doelen stellen en ook het eigen ambitieniveau bepalen en hierover verantwoording afleggen. Het uitvoeringsplan Kies Kleur in Groen stelt een aanbod aan ondersteunende en stimulerende activiteiten ('menukaart') aan de onderwijsinstellingen beschikbaar voor de realisatie van de eigen (strategische) doelen. Deze keuze heeft gevolgen. In sommige gevallen kan het ambitieniveau van een onderwijsinstelling lager zijn dan derden wenselijk zouden vinden. Anderzijds is de kans groter dat er op onderwijsinstellingen werkelijk iets gebeurt en gestelde doelen worden bereikt. In Kies Kleur in Groen wordt door uitwerking van deze strategie gekozen voor de grootste kans op werkelijke verandering.

Het groen onderwijs kan het niet alleen!

Culturele diversiteit is bij uitstek een terrein waarop onderwijsinstellingen anderen nodig hebben. Experts, leden uit specifieke culturele doelgroepen en het bedrijfsleven. Er moeten zowel landelijk als in de regio nieuwe partners worden gevonden en netwerken worden opgebouwd. In het uitvoeringsplan wordt daarom ruim baan gegeven aan netwerken en samenwerking over de muren van het groen onderwijs heen. Als service naar de scholen is een overzicht van diversiteitorganisaties in Nederland opgesteld, waarmee o.a. via de stuurgroep en de Community Kies Kleur in Groen contact wordt onderhouden. Dit overzicht kan via de website van Kies Kleur in Groen opgevraagd worden. Het kennisinstituut FORUM heeft als samenwerkingspartner een belangrijke plek gekregen in zowel de advisering als de uitvoering van Kies Kleur in Groen. Er is aandacht voor een breed intercultureel platform van relevante organisaties en mensen en voor georganiseerde inbreng van expertise, voor inspiratie en voor de nodige samenspraak. Betrokkenheid van het bedrijfsleven is een van de eerste items die bij de uitvoering van Kies Kleur in Groen opgepakt zal worden.

→ 1. Opzet en uitgangspunten van het uitvoeringsplan

Plug and play

In het uitvoeringsplan wordt regelmatig gesproken over 'plug and play-activiteiten'. Dit is het gevolg van ervaringen van het afgelopen jaar. Hier bleek dat min of meer kant en klare onderwijsactiviteiten op een relatief grote belangstelling konden rekenen van docenten en locatiemanagers. De ervaring leert dat docenten veel willen maar in de knel komen met de tijd die het kost om nieuwe zaken te ontwikkelen en te organiseren. Het principe van plug and play komt tegemoet aan deze werkelijkheid. Plug and play leeractiviteiten zijn gemakkelijk in te passen in het onderwijsprogramma, zijn goed van kwaliteit, herkenbaar vormgegeven en eenvoudig aan te passen aan eigen wensen van de school. Ze worden geleverd inclusief de voorbereidende organisatie (b.v. fysieke aanwezigheid en instructies van de ontwikkelaar of externe expertise zoals Artikel 1 of het Nederlands Debat Instituut), waarbij de school de uitvoering op zich neemt. Het doel is duurzame verankering in het curriculum. De leeractiviteiten en good practices die al zijn ontwikkeld zouden ook aan deze eisen moeten gaan voldoen om er gezamenlijk maximaal van te profiteren. Een voorbeeld van een plug and play activiteit zijn debatten over multiculturele thema's voor vmbo en mbo, zoals Forum deze nu al aanbiedt.

Procesgerichte agenda

Culturele diversiteit en groen is een complex dossier. In de loop van de uitvoering van Kies Kleur in Groen zal er nog een beter beeld ontstaan van wat er moet gebeuren om gedurende de komende jaren tot zichtbare resultaten te komen. Dit vraagt om een zekere flexibiliteit in de programma-aanpak. Als de uitvoering op voorhand voor de komende jaren tot in detail vastligt, kan dit gaandeweg beperkend gaan werken. Om die reden stellen wij een procesgerichte agenda voor, waarbij per jaar wordt bekeken welke activiteiten prioriteit hebben. In het onderhavige Uitvoeringsplan 2009/2010 zijn om die reden alleen de activiteiten en beoogde resultaten voor de periode 2009/2010 opgenomen. Gedurende deze periode zal er meer inzicht ontstaan in de activiteiten die daadwerkelijk bijdragen aan de realisatie van de ambities en daarmee richting geven aan de te plannen activiteiten m.i.v. het schooljaar 2010/2011. Op die manier is een tijdige wijziging in activiteiten mogelijk en biedt Kies Kleur in Groen ruimte voor maximale effectiviteit.

→ 2. Doelstellingen en resultaten

Het Actieplan Kies Kleur in Groen beschrijft 5 ambities met ieder haar eigen actielijnen. Daarnaast zijn 4 algemene actielijnen geformuleerd die ondersteunend zijn aan alle activiteiten in het kader van Kies Kleur in Groen. De verschillende ambities en actielijnen worden hierna beschreven met de daarbij horende beoogde doelstellingen en resultaten voor de periode 2009/2010 (januari 2009 tot augustus 2010).

Doelstellingen en resultaten in het kader van de ambities

In het Actieplan Kies Kleur in Groen zijn 5 ambities geformuleerd, waaraan de ondertekenaars van het actieplan zich hebben gecommitteerd. Elke ambitie kent een aantal actielijnen. Deze actielijnen beschrijven de doelen die in het kader van een ambitie uiteindelijk beoogd worden. De periode 2009/2010 is veel te kort om deze ambities en doelen volledig te realiseren. In de periode 2009/2010 zal het accent vooral liggen op de realisatie van de actielijnen behorende bij ambitie A. De actielijnen van de andere ambities krijgen ook aandacht, maar gaan vooralsnog uit van een vraaggestuurde aanpak op basis van pilots. Hiermee wordt enerzijds recht gedaan aan het strategische beleid en de instellingsplannen die in het kader van ambitie A gedurende 2009/2010 opgeleverd zullen worden en wordt anderzijds ervaring opgedaan met de activiteiten die in het kader van de andere ambities zijn voorzien.

Hierna wordt per ambitie beschreven:

- > een samenvatting van de actielijnen/doelen uit het Actieplan Kies Kleur in Groen;
- > de doelstellingen voor de periode 2009/2010;
- > de beoogde resultaten voor de periode 2009/2010.

In bijlage 3 'Aanbod per ambitie en actielijn Kies Kleur in Groen' worden per ambitie en actielijnen de beoogde activiteiten beschreven die gezamenlijk tot het behalen van de doelstellingen en resultaten voor de periode 2009/2010 moeten gaan leiden. De doelen en resultaten zijn in deze bijlage ook per activiteit benoemd. Daarbij staat tevens vermeld bij welke partijen de betreffende activiteiten zijn belegd.

A. Culturele diversiteit is een integraal onderdeel van het strategisch beleid.

Actielijnen

- > Er wordt een visie ontwikkeld op het belang van culturele diversiteit voor het groen onderwijs.
- > De visie is uitgewerkt in het strategisch beleid van de individuele instellingen, waarbij ook het HRM-beleid wordt betrokken.
- > Het geïntegreerd jaarbericht rapporteert over de activiteiten die zijn ondernomen.

→ 2. Doelstellingen en resultaten

Doelstellingen 2009/2010

- > De convenantpartners hebben ieder hun eigen strategische beleid op het terrein van culturele diversiteit geformuleerd.
- > De convenantpartners hebben op basis van het geformuleerde strategische beleid een instellingsplan opgesteld voor de realisatie van dit beleid.
- > De convenantpartners hebben in het jaarbericht 2009 gerapporteerd over de activiteiten die zijn ondernomen.

Resultaten 2009/2010

- > Strategische beleid per convenantpartner.
- > Instellingsplan per convenantpartner.
- > Jaarbericht 2009 met omschrijving van activiteiten op het terrein van culturele diversiteit.

B. Het onderwijs sluit aan bij ontwikkelingen in de internationale groene arbeids-markt.

Actielijnen

- > Deelnemers leren in een multiculturele en internationale beroepscontext te functioneren.
- > Het personeel en de deelnemers zijn intercultureel competent.
- > Doorstroomtrajecten worden samen met het bedrijfsleven op maat ontwikkeld voor specifieke culturele doelgroepen.

Doelstellingen 2009/2010

- > Ontwikkeling businesscase van culturele diversiteit in groen onderwijs.
- > Pilot om praktijkbegeleiding en bedrijfsadvisering beter toe te rusten.
- > Pilot voor de ontwikkeling van nieuwe plug and play activiteiten.
- > Pilots voor de implementatie van reeds bestaande plug and play activiteiten.

Resultaten 2009/2010

- > Businesscase culturele diversiteit in groen onderwijs.
- > Instrumenten en tools voor praktijkbegeleiding en bedrijfsadvisering.
- > Nieuwe plug and play activiteiten.
- > In de praktijk geteste plug and play activiteiten.

C. Het onderwijs is gelijk toegankelijk voor deelnemers met verschillende culturele achtergronden.

Actielijnen

- > Opleidingen, leerbedrijven, praktijk- en stagebegeleiding en examinering sluiten aan bij behoeften van deelnemers met een stedelijke en dubbele culturele achtergrond.
- > In PR en voorlichtingsactiviteiten wordt aangesloten bij de leefwereld van de diverse culturele groepen in het wervingsgebied van de instelling.

→ 2. Doelstellingen en resultaten

Doelstellingen 2009/2010

- > Pilot in het opzetten van een regionaal netwerk.
- > Pilot om de bekendheid van groen bij aanleverroute deelnemers te genereren.
- > Pilot voor het vergroten van kennis groen onderwijs bij ouders potentiële deelnemers.
- > Borging culturele diversiteit in het beroepenplatform.

Resultaten 2009/2010

- > Voorbeeld van de inrichting van een regionaal netwerk.
- > Gerealiseerde pilot om bekendheid van groen bij aanleverroute deelnemers te genereren.
- > Gerealiseerde pilot voor het vergroten van kennis groen onderwijs bij ouders potentiële deelnemers.
- > Aandacht voor culturele diversiteit is in het beroepenplatform geborgd.

D. Het onderwijs biedt een open en stimulerende leeromgeving voor deelnemers vanuit verschillende culturele doelgroepen.

Actielijnen

- > De sociale veiligheid wordt binnen de instellingen in kaart gebracht.
- > Het veiligheidsbeleid wordt verder geprofessionaliseerd.

- > Er worden maatregelen genomen om het open stimulerende karakter van de leeromgeving naar de toekomst toe te borgen.

Doelstellingen 2009/2010

- > Landelijk in kaart brengen van veiligheidsissues op onderwijsinstellingen.

Resultaten 2009/2010

- > Rapportage waarin de veiligheidsissues op de AOC's, scholen Vereniging Buitengewoon Groen en STOAS Hogeschool in kaart zijn gebracht.

E. Groen is voor iedereen – Groene thema's worden actief uitgedragen.

Actielijnen

- > Een actieve bijdrage leveren aan de maatschappelijke stages voor leerlingen/ studenten uit het OCW-veld.
- > Een actieve bijdrage leveren aan manifestaties e.d. die op dit terrein plaats vinden.
- > Verbinding maken met landelijke multiculturele en internationale netwerken en organisaties.
- > Regionale multiculturele netwerken opzetten in de regio.

→ 2. Doelstellingen en resultaten

Doelstellingen 2009/2010

- > Pilot voor de inrichting van een vitale coalitie in de regio.

Resultaten 2009/2010

- > Gerealiseerde pilot vitale coalitie.

Algemene doelstellingen en resultaten

Naast de actielijnen per ambitie zijn er een 4 algemene overstijgende actielijnen vastgesteld.

Hierna wordt voor de 4 algemene actielijnen beschreven:

- > de doelstellingen voor de periode 2009/2010;
- > de beoogde resultaten voor de periode 2009/2010.

In bijlage 3 'Aanbod per ambitie en actielijn Kies Kleur in Groen' worden per algemene actielijn de beoogde activiteiten beschreven die gezamenlijk tot het behalen van de doelstellingen en resultaten voor de periode 2009/2010 moeten gaan leiden. De doelen en resultaten zijn hier ook per activiteit benoemd. Daarbij staat ook vermeld bij welke partijen de betreffende activiteiten zijn belegd.

Monitoring

Doelstellingen 2009/2010

- > Finishfoto 2012 opstellen met succesindicatoren en sturingsparameters.
- > De voortgang van het programma monitoren.
- > Tweejaarlijks bestuurlijk voortgangsoverleg met het ministerie van LNV.
- > Uitvoeringsplan Kies Kleur in Groen 2010/2012 opstellen.

Resultaten 2009/2010

- > Finishfoto 2012 (mei 2010).
- > Voortgangsrapportages (juni 2009, december 2009 en mei 2010).
- > Bestuurlijk overleg LNV (juni 2009, december 2009 en mei 2010).
- > Uitvoeringsplan Kies Kleur in Groen 2010/2012.

Kennisdeling en netwerkvorming

Doelstellingen 2009/2010

- > Inrichten en organisatie van de community Kies Kleur in Groen.
- > Landelijke manifestatie Kies Kleur in Groen organiseren.

→ 2. Doelstellingen en resultaten

Resultaten 2009/2010

- > Een goed functionerende community Kies Kleur in Groen.
- > Manifestatie Kies Kleur in Groen (6 oktober 2009).

Onderzoek

Doelstellingen 2009/2010

- > Opstellen van een algemene onderzoeksagenda Kies Kleur in Groen.
- > Pilot onderzoek studenten STOAS Hogeschool en WUR.
- > Pilot praktijkgericht onderzoek docenten AOC's en/of Vereniging Buitengewoon Groen.
- > Lectoraat Groene Kennis en diversiteit opstarten.

Resultaten 2009/2010

- > Onderzoeksagenda Kies Kleur in Groen.
- > Gerealiseerde pilot onderzoek studenten STOAS Hogeschool en WUR.
- > Gerealiseerde pilot praktijkgericht onderzoek docenten AOC's en/of Vereniging Buitengewoon Groen.
- > Lectoraat Groene Kennis en diversiteit is ingevuld en het onderzoeksprogramma van lectoraat is beschikbaar.

Communicatie en PR

Doelstellingen 2009/2010

- > Website Kies Kleur in Groen inrichten en onderhouden (inclusief rolmodellen).
- > Nieuwsbrieven Kies Kleur in Groen opstellen en verspreiden.
- > Pilot beeldbank culturele diversiteit.
- > Pilot 'diversiteitsproof' maken van communicatie- en marketingmiddelen groen onderwijs.
- > Pilot communicatie allochtone jongeren en ouders.

Resultaten 2009/2010

- > Website Kies Kleur in Groen en rolmodellen zijn beschikbaar.
- > Nieuwsbrief Kies Kleur in Groen (minimaal 4x per jaar).
- > Beeldbank culturele diversiteit is opgezet.
- > Reizende multimediale fototentoonstelling.
- > Gerealiseerde pilot communicatie- en marketingmiddelen 'diversiteitsproof'.
- > Resultaten pilot communicatie allochtonen jongeren en ouders.

KIES **KLEUR**
IN GROEN

Amber Macnack Leerling 4e jaar VMBO G - Clusius College Castricum

‘In het begin was het niet makkelijk, maar aan het eind ga ik met pijn in het hart weg van deze hele leuke school’

Ik rijd vanaf mijn zesde paard. Dat heb ik van mijn moeder, die rijdt ook. Mijn vader is Surinaams en mijn moeder Nederlands. Zo kom ik aan mijn kleur. Op de basisschool in Zaandam zaten we met alle kleuren door elkaar. Ik wilde later iets met honden doen. Er kwam een voorlichtingspakket van het Clusius College naar onze basisschool, waarmee je champignons kon kweken. Ik kreeg van de docent direct de leiding over de champignonnenkweek. Het was al snel duidelijk dat ik naar het Clusius College in Castricum zou gaan. Als enige van mijn klas.

Het eerste jaar op het Clusius College was niet leuk. Ik werd gepest. Als ik vroeg waarom zeiden kinderen: ‘Omdat je een poepvlek bent’. De school heeft dat heel goed aangepakt. Twee jongens zijn zelfs geschorst omdat ze bleven discrimineren. Wat grappig is, is dat ik met een van die jongens nu goed kan opschieten. De kinderen uit mijn klas waren gewoon niks gewend. Ik heb een kleur en ik heb ook nog alternatieve kleren aan. Dus ik viel dubbel op.

Ik zit nu in de vierde klas van de gemengde leerweg. Ik heb het geweldig met mijn klas, ik kan goed met iedereen. Ik denk dat groene scholen meer gekleurde leerlingen kunnen aantrekken door ze op de basisschool al de praktijk te laten zien: excursies naar groen, de schooltuinen. Ik snap best dat gekleurde kinderen er tegen op zien om naar een school te gaan met alleen maar Nederlandse kinderen. Tegen die kinderen zou ik willen zeggen: ‘In het begin heb je het misschien niet makkelijk, maar aan het eind ga je met pijn in je hart weg van deze hele leuke school’.

KIES **KLEUR**
IN GROEN

Hao-En Looi Docent voeding en projectmedewerker Life College mbo van Lentiz

‘Best uitzonderlijk, een Chinese docent food.
Maar kijk eens naar het aantal Chinezen in de horeca!’

Voor Chinezen draait alles om eten. Ik ben in Singapore geboren en opgegroeid in Rotterdam. Ik volgde de opleiding richting horeca/kok van het Zadkine. Daarna heb ik de pedagogische opleiding voor consumptieve techniek gedaan aan de EHVA.

Nog voor ik mijn diploma in mijn hand had, zag ik de vacature van Lentiz. Voor die tijd had ik nog nooit van een AOC gehoord. Hier ben ik nu voor een gedeelte docent voeding en voor een ander gedeelte werk ik mee aan het project Nieuwe Nederlanders. Wij spreken niet van allochtonen, maar van Nieuwe Nederlanders. Voor dit project is de website ontwikkeld **www.food4life.nl**. Dat is een website omtrent voeding die speciaal voor deze doelgroep ontwikkeld is.

Daarnaast krijgen wij een nieuwe schoolgebouw: het Life College. Hier kunnen leerlingen van 's ochtends 8 tot 's avonds 8 terecht. Niet alleen om naar school te gaan, maar ook voor allerlei andere activiteiten, van sport tot huiswerkbegeleiding. Het vmbo van Lentiz komt in hetzelfde gebouw. Zodat de jongeren in aanraking komen met het mbo en daardoor geïnteresseerd raken. Zo proberen we jongeren, vooral ook allochtone jongeren uit Rijnmond, te prikkelen om voor MBO te kiezen.

Onze Food opleiding is heel breed, van productie tot retail en koken. We laten dat ook zien op onze website **www.lifecollege.nl**. Ik geef regelmatig kookworkshops, bijvoorbeeld sushi workshops, als promotieactiviteit.

Het is natuurlijk nog best uitzonderlijk, een Chinese docent. Maar als je kijkt naar het aantal Chinezen in de horeca nu, ten opzichte van 10 jaar geleden, dan zie je hoe hard het kan gaan.

→ 3. Organisatie

Samenwerking

Voor het uitvoeringsplan is onder andere samenwerking gezocht met FORUM, instituut voor multiculturele ontwikkeling. FORUM is het landelijke expertisecentrum voor multiculturele vraagstukken en kan een reeks aan ondersteunende en inspirerende diensten leveren die de realisatie van de ambities van Kies Kleur in Groen kunnen stimuleren en versterken. Deze zijn in dit plan zichtbaar als activiteiten van FORUM weergegeven (zie Bijlage 2). Ook andere partijen zijn benaderd als potentiële samenwerkingspartner w.o. DIVmanagement, Seba, SLO, APS, Wijkalliantie en ECHO. Bij een aantal activiteiten zal via een open aanbesteding nog nader onderzocht worden welke partij dit het beste gestalte kan geven. Ook zijn er activiteiten waarin de convenantpartners zelf de vrije keuze hebben om hiervoor een aanbieder te selecteren.

In het uitvoeringplan is daarnaast ruim baan gemaakt voor landelijke netwerkvorming. Aan de netwerkvorming gaat een analyse vooraf om de meest relevante organisaties (kennis- en expertisecentra, ouderorganisaties, culturele doelgroepen, basisscholen en reguliere VO-scholen, brancheorganisaties bedrijfsleven) te bepalen. Een eerste inventarisatie is inmiddels beschikbaar. Het landelijke netwerk zal in hoofdzaak geïmplementeerd worden in de community Kies Kleur in Groen. Naar behoefte zullen andere netwerken worden opgezet.

Regionale netwerkvorming en samenwerking tussen groene onderwijsinstellingen en relevante kennis en -expertiseorganisaties wordt gestimuleerd en ondersteund in het uitvoeringsplan van Kies Kleur in Groen. Voor onderwijsinstellingen zal vooral het opstarten en onderhouden van een netwerk met expertise- en zelforganisaties in de regio extra tijd en inzet vergen. Zij worden hierbij vanuit Kies Kleur in Groen ondersteund met informatie en advies. FORUM zal gekoppeld aan de landelijke helpdesk bij de netwerkvorming een belangrijke rol spelen vanwege de sterke verbinding die deze organisatie heeft met de multiculturele organisaties, platforms en sleutelfiguren in de regio's.

Programmastructuur

Penvoerder

De AOC Raad treedt op als penvoerder en is tevens budgethouder. Zij is verantwoordelijk voor het programmamanagement en ondersteunt en faciliteert vanuit die hoedanigheid de uitvoering van het programma Kies Kleur in Groen (o.m. advisering, administratieve organisatie, boekhouding en communicatie).

Stuurgroep

Het programma Kies Kleur in Groen wordt aangestuurd door een zelfstandige stuurgroep die onder de vlag van Kies Kleur in Groen opereert. De besturen van de

→ Organisatie

AOC's, Vereniging Buitengewoon Groen, Aequor en STOAS Hogeschool hebben de Stuurgroep volledig gemandateerd om gezamenlijk namens deze besturen beslissingen te nemen die in het kader van de voortgang van het programma gewenst zijn. De Stuurgroep voert namens de ondertekenaars van het actieplan ook het bestuurlijke overleg met LNV.

De stuurgroep bestaat uit vertegenwoordigers van de ondertekenaars van het actieplan, een vertegenwoordiger van de WUR als verbindende schakel naar de activiteiten binnen de WUR en HAO en het programmamanagement. De vertegenwoordigers uit de verschillende geledingen zijn zelf verantwoordelijk voor hun eigen achterbanberaad.

Daarnaast worden enkele experts vanuit kennis/expertisecentra (o.a. FORUM) en het bedrijfsleven gevraagd om als expert c.q. adviseur zitting te nemen.

Meer in het bijzonder betreft de taakstelling van de stuurgroep het volgende:

- > Bestuurlijk overleg met LNV (2x per jaar) en andere relevante partijen.
- > Vaststelling Uitvoeringsplan Kies Kleur in Groen.
- > Vaststellen van projectplannen op onderdelen van het programma.
- > Vaststellen van het aanbod van samenwerkingspartners.
- > Opstellen van de finishfoto's met succesindicatoren en sturingsparameters.
- > Monitoren en bewaken van de voortgang van het uitvoeringsplan.
- > Verantwoording van activiteiten en subsidies.

Leden

Gert Kant - Lentiz Onderwijsgroep (voorzitter)
Niek Barendregt - Edudelta Onderwijsgroep
Madelon de Beus - Stoas Hogeschool
Janine Luten - Aequor
Ab Groen - Wageningen Universiteit & Researchcentrum

Ondersteuning en advisering

Hilda Weges - AOC Raad (programmacoördinatie - tevens secretaris stuurgroep)
Esther Wouters - AOC Raad (programmacoördinatie)
Zeki Arslan - FORUM (expert en adviseur)
Celil Çoban - FNV Bondgenoten (expert en adviseur)
(aanvullende experts naar behoefte)

De stuurgroep vergadert circa 6 keer per jaar.

Programmacoördinatie en coördinatiegroep

Het programmamanagement en de algemene ondersteuning is belegd bij de AOC Raad. Dit wordt uitgevoerd door Hilda Weges en Esther Wouters. Onderling worden de taken in goed overleg verdeeld. Hilda Weges is secretaris van de stuurgroep, neemt de belangenbehartiging op het terrein van culturele

→ Organisatie

diversiteit voor haar rekening en maakt de verbinding met het landelijke beleid en projecten binnen de AOC Raad. De operationele aansturing van de landelijke coördinatiegroep is in handen van Esther Wouters.

De coördinatiegroep informeert de stuurgroep bij monde van de programma-coördinatie over de voortgang van het uitvoeringsplan. Bij afwijking van het uitvoeringsplan wordt de stuurgroep geraadpleegd. Hiervoor kunnen extra beslismomenten buiten de vergaderingen om worden ingelast.

De coördinatiegroep van Kies Kleur in Groen bestaat uit interne en externe projectleiders van de landelijke activiteiten en enkele vertegenwoordigers van de ondertekenaars van het actieplan.

De coördinatiegroep wordt voor PR- en communicatieactiviteiten ondersteund door Mirjam Kuggeleijn van de AOC Raad.

De volgende taken zijn bij de coördinatiegroep belegd:

- > Aansturing, organisatie en realisatie van de landelijke algemene activiteiten (w.o. de community) en het aanbod aan ondersteunende activiteiten in het kader van de verschillende ambities en algemene actielijnen.
- > Verbinding leggen tussen de algemene landelijke activiteiten, de activiteiten en projecten van partnerorganisaties en de instellingsplannen.

- > Monitoren van de voortgang van de activiteiten.
- > Opstellen van de jaarlijkse planning en benodigde voortgangsrapportages.

Het aantal uren en de aard van de inzet van de leden van de coördinatiegroep wordt vastgelegd met de diverse organisaties en gefaciliteerd vanuit Kies Kleur in Groen. De coördinatiegroep bestaat uit leden met voldoende projectervaring. De leden van de ondertekenaars van het actieplan worden in overleg tussen het programmamanagement en de betreffende organisaties benaderd. De rol en taken van de coördinatiegroep wordt schriftelijk vastgelegd. De externe projectleiders worden door de betreffende partnerorganisatie voorgedragen.

De coördinatiegroep vergadert eens per maand. Daarnaast is tijd beschikbaar voor de verschillende taken die voor de realisatie van de landelijke activiteiten gewenst zijn.

Projectleiders

Een groot deel van het aanbod aan activiteiten worden in opdracht van de stuurgroep door externe partijen (w.o. FORUM) uitgevoerd. Deze externe partijen benoemen voor de betreffende projecten zelf een projectleider. Deze externe partijen c.q. projectleiders zijn zelf verantwoordelijk voor de uitvoering van de activiteiten en als zodanig hierop door de programmacoördinatie en de stuurgroep

→ Organisatie

aanspreekbaar. Vanwege de noodzakelijk afstemming tussen de verschillende landelijke activiteiten nemen deze externe projectleiders in principe zitting in de coördinatiegroep.

Community

In de community komen de algemene landelijke activiteiten en de activiteiten van de scholen en andere strategische partners bij elkaar. De community biedt een ruim netwerk, inspiratie, deskundigheidsbevordering, kennisuitwisseling en ondersteuning rondom het thema culturele diversiteit en groen onderwijs en staat open voor alle medewerkers van het groen onderwijs. Externe deskundigen en vertegenwoordigers van belangrijke partners en projecten kunnen naar behoefte aansluiten en/of worden naar behoefte ingevlogen. Er vinden minimaal 3 community-bijeenkomsten per jaar plaats.

Gedurende de afgelopen jaren is gebleken dat deelnemers van de onderwijsinstellingen enthousiast zijn en graag allerlei zaken willen oppakken, maar hiervoor doorgaans te weinig tijd beschikbaar hebben. Daarom legt het actieplan Kies Kleur in Groen vast dat alle ondertekenaars de doorvertaling van het actieplan naar acties binnen de eigen instelling intern bij minimaal 1 persoon belegd hebben. Hiervoor wordt in het kader van de instellingsplannen per instelling voldoende tijd vrij gemaakt. Zij fungeren enerzijds als verbindingsofficier met het landelijke traject

Kies Kleur in Groen en anderzijds als initiator c.q. projectleider van activiteiten binnen de eigen instelling.

→ Bijlage 1: Overzicht activiteiten en resultaten schooljaar 2008-2009

Op 6 oktober 2008 is het actieplan Kies Kleur in Groen aangeboden aan de minister van LNV. Alle AOC's, Stoas Hogeschool en Aequor tekenden met dit actieplan voor 5 gezamenlijke ambities rondom culturele diversiteit in het groen onderwijs. Het aanbieden werd omlijst door een bijeenkomst waarin duidelijk werd dat de betrokken organisaties al druk doende waren. De ondertekening van het actieplan Kies Kleur in Groen was een belangrijke mijlpaal maar niet het begin van activiteit rondom culturele diversiteit. Tegelijkertijd werd duidelijk dat er nog heel veel te doen is voordat de Kies Kleur in Groen ambities helemaal gerealiseerd zijn. Betrokken organisaties zijn verder gegaan op de ingeslagen weg van 'doen!' naar meer culturele diversiteit in het groen onderwijs. De volgende activiteiten zijn gedurende het schooljaar 2008-2009 gerealiseerd.

Uitvoeringsplan Kies Kleur in Groen

- > Betrokkenheid Wageningen Universiteit bij de uitvoering van Kies Kleur in Groen is gerealiseerd.
 - > Stuurgroep Kies Kleur in Groen met bestuurlijk mandaat geïnstalleerd. De kolom is vertegenwoordigd in deze stuurgroep, d.w.z. vertegenwoordiging van AOC's, Stoas Hogeschool, Wageningen Universiteit en Aequor.
 - > Uitvoeringsplan Kies Kleur in Groen ontwikkeld, mede op basis van input van communityleden en bestuurders uit het groen onderwijs en experts van diversiteitorganisaties.
- > Toezegging ondertekenaars actieplan dat zij op basis van het strategisch beleid per instelling een finishfoto opstellen en een plan van aanpak maken om deze te realiseren. Vooruitlopend op deze afspraak zijn enkele instellingen hiermee inmiddels gestart.
 - > Partnerschap met FORUM aangegaan en vormgegeven in het kader van het uitvoeringsplan Kies Kleur in Groen.
 - > Overzicht samengesteld van relevante diversiteitorganisaties in Nederland.
 - > Oriënterende gesprekken met mogelijke partners onder diversiteitorganisaties voor de uitvoering van Kies Kleur in Groen gehouden.
 - > Community Kies Kleur in Groen versterkt met nieuwe deelnemers.
 - > Evaluatie van Community Culturele diversiteit 2006 - 2009.
 - > Community Kies Kleur in Groen okt '08 - bijeenkomst met als thema seksuele diversiteit in het groen onderwijs.
 - > Community Kies Kleur in Groen jan '09 - bijeenkomst met als thema het aanbod van FORUM aan het groen onderwijs: KIX-teams en debatten.
 - > Netwerk opgebouwd in de technieksector van mensen/projecten met diversiteitdoelstellingen en –ervaringen.
 - > Community Kies Kleur in Groen april '09 - bijeenkomst met als thema 'wat kunnen we leren van de technieksector'.
 - > Uitbreiding van de community met nieuwe leden en experts. 11 AOC's, Stoas Hogeschool, INHOLLAND en Wageningen Universiteit zijn met vaste leden vertegenwoordigd in de Community Kies Kleur in Groen.

Communicatie extern

- > Aanvullen en onderhouden van de website Kies Kleur in Groen met nieuwe good practises, actuele informatie en onderzoeken over diversiteit en onderwijs/groen.
- > Ontwikkelen en uitbrengen nieuwsbrief Kies Kleur in Groen.
- > Aandacht in het Vakblad Groen Onderwijs voor diversiteit in verschillende artikelen, onder andere over Maatschappelijke stages met in een interculturele context of voor allochtone leerlingen.
- > Nieuwsbericht over Kies Kleur in Groen in nieuwsbrief Burgerschap MBO van SLO.

Activiteiten van en op groene onderwijsinstellingen

- > Aanvraag lectoraat Groen & diversiteit door Stoas Hogeschool ingediend bij het ministerie van LNV.
- > Food 4 life - Lentiz voert een project uit om meer allochtone jongeren te werven voor de MBO-food opleiding. Onderdelen zijn een nieuw concept 'de school voor je leven' voor de hele onderwijsinstelling, fysieke verhuizing van de vestiging food naar een multiculturele wijk en de website www.food4life.nl.
- > Diversiteitbeleid door Clusius College - beleidsplan diversiteit voor het hele AOC ontwikkeld.
- > Er zijn 5 leeractiviteiten ontwikkeld, uitgetoetst en gepresenteerd door groene onderwijsinstellingen (4 AOC's & Stoas Hogeschool) in het RIGO-project 'Culturele diversiteit in de praktijk' met Wellantcollege als projectleider.
- > In gesprek met leerbedrijven; een avond over scholing, specifiek voor allochtone ondernemers in voeding en groen, georganiseerd door Aequor in februari 2009.

- > Reis van delegatie uit groen onderwijs naar Turkije mei/juni 2009, georganiseerd door Stoas Hogeschool in samenwerking met APS. Van vrijwel alle groene onderwijsorganisaties is vertegenwoordiging meegereisd, evenals van het ministerie van LNV. Planvorming opvolging studiereis is in voorbereiding o.a. samenwerkingsverbanden met agrarische scholen in Turkije en een reizende fototentoonstelling. De planvorming zal in het najaar verder gestalte krijgen.
- > 3 debatten over de multiculturele samenleving i.s.m. FORUM en het Nederlands Debat Instituut op AOC's (op VMBO en MBO), waaronder één als onderdeel van een uitwisseling met een grotendeels allochtone klas van het ROC Zadkine.
- > Opstarten van KIX teams op twee AOC's, in samenwerking met FORUM.
- > Op diverse AOC's zijn grote en kleine leeractiviteiten uitgevoerd waardoor leerlingen aan het denken zijn gezet over culturele diversiteit. Verslagen, docentenhandleidingen en foto's zijn opgenomen op de website van Kies Kleur in Groen. De ervaringen van uitvoerders zijn gedeeld in de Community Kies Kleur in Groen.

→ Bijlage 2: Aanbod per ambitie en actielijn Kies Kleur in Groen

Het aanbod van activiteiten binnen Kies Kleur in Groen is gegroepeerd per ambitie. Per activiteit is aangegeven wat de beoogde doelen en resultaten zijn en wat deze activiteit dus bijdraagt aan de doelstellingen en resultaten voor de periode 2009/2010. Naar gelang het gebruik en succes van een activiteit en de bijdrage die de betreffende activiteit daadwerkelijk levert, zal gedurende de looptijd van het programma kritisch gevolgd worden of de activiteiten nog steeds de juiste zijn ter realisatie van de verschillende ambities en actielijnen.

Met Kies Kleur in Groen beginnen we niet bij nul. Zowel in community-verband, het KIGO-project Culturele diversiteit in de praktijk, door Forum en binnen de onderwijsinstellingen zijn activiteiten opgestart (zie bijlage 2). Sommige activiteiten lopen nog, anderen zijn een logisch vervolg op eerdere activiteiten en er worden nieuwe activiteiten voorgesteld.

Bij de activiteiten is aangegeven welke partner binnen het actieplan Kies Kleur in Groen daarbij de 'lead' heeft in het organiseren van een bepaalde activiteit. Dit staat in de titel tussen rechte haken aangegeven, b.v. [FORUM]. Indien hierover nog geen duidelijkheid is [Aanbesteding] of de keuze aan de instellingen zelf wordt gelaten [Vrije keuze] wordt niet expliciet een partner genoemd.

Activiteiten die per ambitie zijn opgenomen, leiden in de loop van het programma

tot een aanbod aan activiteiten c.q. diensten waaruit scholen kunnen putten bij de realisatie van eigen doelen.

Ambitie A

Culturele diversiteit is een integraal onderdeel van het strategische beleid

De ondertekening van het actieplan Kies Kleur in Groen is een belangrijke mijlpaal. Tegelijkertijd markeert deze mijlpaal een begin. Om tot actie over te gaan is het belangrijk dat elke deelnemende onderwijsinstelling afweegt welke belangen gediend zijn met het streven naar meer culturele diversiteit binnen de instelling en welke accenten men daarbij wil leggen. Dit zal moeten leiden tot het vastleggen van beleid en van doelstellingen per locatie. In de stuurgroep van Kies Kleur in Groen wordt een kader vastgesteld: wat wordt van onderwijsorganisaties gevraagd om het geformuleerde beleid - de afwegingen die eraan zijn vooraf gegaan- en de uitvoering zichtbaar te maken.

A1: Opstellen strategisch beleid en instellingsplan [ondertekenaars]

- Doelgroep** Bestuurders, vestigingsdirecteuren en projectleiders ondertekenaars
- Doel** Opstellen van strategisch beleid per instelling en vertalen van dit beleid in instellingsplan.
- Activiteiten** Alle convenantpartners zullen hun eigen strategische beleid op het terrein van culturele diversiteit opstellen en dit vertalen in een instellingsplan voor de komende jaren. Het landelijke aanbod aan activiteiten in het kader van ambitie A zijn hierin inspirerend en ondersteunend.
- Resultaat**
- > Strategisch beleid per instelling
 - > Instellingsplan Culturele diversiteit.

A2: Masterclass [Aanbesteding]

- Doelgroep** Bestuurders, vestigingsdirecteuren en communityleden
- Doel** Deskundigheidsbevordering op het terrein van diversiteitbeleid in onderwijs-organisaties op diverse niveaus.
- Activiteiten** Kies Kleur in Groen biedt een masterclass voor bestuurders, vestigingsdirecteuren, projectleiders ondertekenaars en communityleden aan. De masterclass beslaat uit circa 2 dagen. De aanbieder van de masterclass wordt door de stuurgroep gekozen op basis van open aanbesteding. Deelname aan de masterclass is op basis van open inschrijving.
- Resultaat** Alle convenantpartners hebben deelgenomen aan de masterclass. Deelnemers hebben een gezamenlijk beeld van een integraal diversiteitbeleid wat past bij de grondhouding *Celebrate Diversity*.

A3: Inzet advisering en instrumenten bij beleidsvorming [Vrije keuze]

- Doelgroep** Bestuurders en projectleiders ondertekenaars.
- Doel** Faciliterend voor inhoudelijk goed gefundeerd en goed geformuleerd beleid en het opstellen van een instellingsplan rondom culturele diversiteit.
- Activiteiten** Om culturele diversiteit integraal op te nemen in het strategisch beleid, kan door onderwijsinstellingen deskundige ondersteuning op maat ingezet worden, in de vorm van o.a. persoonlijke consultatie. Onderwijsinstellingen kunnen in principe zelf een keuze maken voor een aanbieder. Verschillende vormen van ondersteuning zijn mogelijk, deze zijn altijd vraaggericht.
- > Persoonlijke consultatie: adviesgesprekken met een externe expert. Op jaarbasis kan door een onderwijsinstelling maximaal twee dagen aan beleidsadvisering worden ingekocht.
 - > Diversiteitscan: brengt de uitgangssituatie van het diversiteitmanagement in de organisatie in beeld: hoe kijkt de organisatie aan tegen diversiteit, wat zijn mogelijke drempels voor implementatie? Aan de hand van deze nulmeting kan de organisatie bepalen welke maatregelen men wil treffen voor het diversiteitbeleid. Per diversiteitscan is 2 dagen beschikbaar.
- Resultaat** Minimaal 6 onderwijsinstellingen hebben gebruik gemaakt van externe advisering. Dit heeft bijgedragen aan de kwaliteit van het strategische diversiteitbeleid en het instellingsplan.

KIES
KLEUR
IN GROEN

Celil Çoban Bestuurder FNV Bondgenoten en bestuurslid Aequor

‘Je moet mensen uit diversiteitsgroepen de kans geven om op hogere functies te werken’

Zo'n 6 jaar geleden werkte ik als bestuurder bij FNV Bondgenoten voor de sector Metaal & Techniek. Ik was toe aan iets nieuws toen er een vacature voor de sector groen vrijkwam. Ik had geen idee hoe die sector in elkaar zat. Maar ik wist wel dat er veel verschillende culturen in die sector werkte. Dat motiveerde mij om op die vacature te reageren. Nu ik de sector beter ken, vind ik deze enorm interessant. Het is een machtige sector, die behoort tot de wereldtop en bovendien goed is georganiseerd. Er zit nog een enorm ontwikkelingspotentieel voor de toekomst in.

Als ik een werkgever opbel voor een afspraak en ze horen mijn naam, hoor ik ze denken: 'die praten we zo onder tafel'. Ze verwachten niet veel van een Turkse bestuurder. Als ik dan ook nog vraag naar de toegankelijkheid van het gebouw, omdat ik een rolstoel zit, kijken ze helemaal op. Maar dat is allemaal snel over als we aan tafel zitten en ze merken dat ze aan mij een serieuze gesprekspartner hebben en een gedegen onderhandelaar.

Goed voorbeeld doet goed volgen. Maar dan moet je mensen wel de kans bieden om op voorbeeldfuncties te werken. In de praktijk zie je allochtonen vooral op de lagere functies en tijdelijk contracten werken. Veel mensen met een handicap zitten thuis. Daar moeten we samen als sector iets aan willen veranderen. Je moet mensen uit de diversiteitsgroepen de kans geven om op hogere functies te werken, als managers, docenten. Dan krijgt de sector ook een ander aanzien bij bijvoorbeeld allochtone groepen. En laten we eerlijk zijn: als de sector niets aan diversiteit doet, verliest ze straks de slag om de werknemer.

KIES **KLEUR**
IN GROEN

Nicky Rojer Bedrijfsleider Wellantcollege Meeting Point, vmbo Sloten

‘Vmbo groen is een goede algemene opleiding met iets extra’s: groene vakken die je overal in de wereld van pas komen!’

Op Curaçao groeide ik beschermd op. Ik ging naar een privéschool met veel blanke kinderen. Op mijn 20ste kwam ik naar Nederland om te studeren. Mijn stage voor de MDGO agogisch werk was schokkend voor mij. Ik zag Antilliaanse jongeren die als drugskoerier werkten, misbruikt waren. Dingen waarvan ik dacht dat ze in verre landen gebeurden, niet op Curaçao. Een enorme confrontatie.

Ik wilde niet verder in de hulpverlening en heb van alles gedaan. Maar uiteindelijk kwam ik toch weer bij de drop-outs terecht. Het kostte moeite om het vertrouwen van deze jongeren te winnen. In Nederland ben ik een zwarte vrouw met kroeshaar, maar op Curaçao ben ik een blanke vrouw met krullen! De doorbraak kwam doordat ik in een radioprogramma opkwam voor hun recht om hun haar lang en los te dragen. Wat blanke jongens mochten, Latino’s mochten, maar Afro’s niet omdat het bij haar bij hen enorm van omvang wordt door de kroes. Ik vond dat voor iedereen dezelfde regel moest gelden. Daarmee maakte ik mij populair bij de jongeren.

Weer in Nederland wees men mij op de vacature van het Wellantcollege. Ik houd heel erg van de natuur, vooral van bos, maar kende de groene sector niet. Nu is het Wellantcollege echt ‘mijn school’. Dus kom niet aan mijn Wellantcollege! Ik vind mijn werk voor het meetingpoint geweldig. Komend jaar ga ik ook extra taken doen voor de PR groep. Daar wil ik me vooral richten op het werven van meer allochtone leerlingen. We moeten onze vmbo opleiding beter verkopen. Het is een goede algemene opleiding met iets extra’s: groene vakken, die je altijd en op elke plek van de wereld van pas kunnen komen. Dát verhaal wil ik in de buurthuizen, op de scholen, aan ouders en kinderen gaan vertellen.

A4: Helpdesk Culturele diversiteit [FORUM]

Doelgroep Schoolmanagement en -teams, ouders en leerlingen/studenten, instellingen en bedrijfsleven.

Doel De helpdesk is een aanspreekpunt voor schoolbesturen, -directies en -teams, ouders en leerlingen/studenten, groene instellingen en bedrijfsleven met betrekking tot diversiteitbeleid. De helpdesk heeft als doel om vraaggericht een bijdrage te leveren aan herijking en verbetering van het diversiteitbeleid op afzonderlijke onderwijsinstellingen en locaties, instellingen en bedrijven in het groene domein. Dat doet de helpdesk door ontwikkelde en beproefde kennis en methodieken (van FORUM zelf, maar ook andere kennisinstituten) op actieve wijze te verspreiden en scholen en teams, ouders en leerlingen/studenten, instellingen en bedrijven, individueel te adviseren. Daarbij levert de helpdesk tevens een bijdrage aan het opzetten van regionale netwerken.

Activiteiten Een helpdesk waar groene onderwijsinstellingen met al hun vragen rond diversiteit terecht kunnen en waar zij persoonlijk advies en ondersteuning op maat kunnen krijgen, hetzij naar een organisatie verwezen kunnen worden die hun vraag kan beantwoorden. De helpdesk werkt onafhankelijk en vraaggericht. Dit houdt in dat de wensen en behoeften van schooldirecties - en teams, ouders en leerlingen/studenten leidend zijn.

Resultaat

- > De helpdesk is voor 1 januari 2010 ingericht.
- > De convenantpartners weten de helpdesk te vinden en zij hebben de eerste contacten met de helpdesk gelegd.
- > Rapportage activiteiten helpdesk 2009-2010.

A5: Schoolbrede draagvlak- en deskundigheidsbevordering [Vrije keuze]

Doelgroep Bestuurders, staf- en lijnmedewerkers, docenten, onderwijs-ondersteuners, leerlingen/studenten.

Doel Kennisontwikkeling en kennisuitwisseling zijn belangrijke bouwstenen voor een schoolbreed draagvlak. Door gericht te investeren in kennis wordt de basis gelegd voor een verandering die op alle niveaus kan beginnen. Door navolgende activiteiten worden locaties ondersteund in het schoolbreed aanzwengelen van aandacht voor en uitvoering van diversiteitbeleid.

- > Instellingbreed (per locatie) draagvlak voor het vastgestelde diversiteitbeleid en het instellingsplan.
- > Instellingbreed de deskundigheid (per locatie) die nodig is om diversiteitbeleid uit te voeren.

Activiteiten

- > Trainingen op maat voor schoolleiders en managers, onderwijzend personeel en onderwijs ondersteunend personeel rondom diversiteit gekoppeld aan het beleid, de beoogde activiteiten en doelen per convenantpartner. Maximaal 2 dagen per ondertekenaar.

- > Studiereizen naar migratielanden met als doel affiniteit met culturele diversiteit bewerkstelligen, gevoel van partnerschap onder de onderwijspartijen vergroten, contacten leggen in migratielanden zoals Turkije en Marokko ten behoeve van uitvoering van activiteiten in het kader van het actieplan Kies Kleur in Groen.

Resultaat 10 locaties van de ondertekenaars hebben een van de bovenstaande activiteiten voor bevordering van schoolbreed draagvlak en kennisontwikkeling uitgevoerd.

A6: Expertisebijeenkomsten op maat op locatie [Coördinatiegroep]

- Doelgroep** Bestuurders, stafleden, locatiemanagement, docenten en leerlingen/studenten groen onderwijs.
- Doel** Versterking van de expertise op een specifiek terrein voor groene onderwijsinstellingen of locaties.
- Activiteiten** Mogelijkheid voor maximaal 2 expertisebijeenkomsten op schoollocaties. Bijeenkomst waarbij één thema of ondersteuningsvraag van betreffende instelling of locatie wordt uitgediept. Het gaat om specialistische bijeenkomsten op maat op aanvraag van een onderwijsinstelling of locatie. Om tot zinvolle oplossingsstrategieën te komen wordt zowel een breed gremium uit de onderwijsinstelling als een breed gremium van diversiteitexperts betrokken. De bijeenkomsten vinden plaats op de onderwijsinstelling. De bijeenkomsten zijn openbaar. Geïnteresseerden uit de school en uit de community kunnen deelnemen aan deze expertisebijeenkomsten.
- Resultaat** In de periode 2009/2010 zijn 2 expertisebijeenkomsten op maat en op locatie georganiseerd, op aanvraag van onderwijsinstellingen of locaties. De opbrengsten van deze 2 expertisebijeenkomsten zijn verspreid onder alle ondertekenaars van Kies Kleur in Groen.

Ambitie B

Het groen onderwijs sluit aan bij ontwikkelingen in de (internationale) groene arbeidsmarkt.

Om tot intercultureel en internationaal competente docenten en leerlingen/studenten te komen, is een goed begrip nodig van wat dit betekent. Dit is een

opdracht voor de onderzoeksagenda. Meest wezenlijk is dat er voldoende leeractiviteiten zijn om aan deze competenties te werken. Leeractiviteiten die aansprekend en eenvoudig te gebruiken zijn. Hierbij is het uitgangspunt: zo min mogelijk extra werk voor docenten, maar juist een aanbod dat hen helpt op een gemakkelijke en inspirerende manier invulling te geven aan het curriculum. Bijvoorbeeld aan de maatschappelijke stage of de competenties van Leren, Loopbaan en Burgerschap. Maar ook aan de binnen de groene vakken in het MBO. Plug and play, met ruimte voor maatwerk. De leeractiviteiten worden aantrekkelijk en herkenbaar als Kies Kleur in Groen activiteit vormgegeven. Ze worden laagdrempelig aangeboden (w.o. via de ECC), de eerste keer met een stuk organisatie en ondersteuning door professionals en ontwikkelaars.

B1: Businesscase van culturele diversiteit voor de toekomst van het groene domein [Aequor]

- Doelgroep** Bedrijfsleven domein voedsel en groen.
- Doel** Draagvlak voor culturele diversiteit in het groene bedrijfsleven vergroten.
- Activiteiten** Publicatie ontwikkelen waarin de businesscase voor het groene bedrijfsleven inzichtelijk is gemaakt. Middels demografische- en arbeidsmarktgegevens, interviews met goede voorbeelden in het bedrijfsleven en beelden.
- Resultaat** Er is een helder en aansprekend beeld van het belang van culturele diversiteit voor de toekomst van het groene bedrijfsleven. Dit beeld is aantrekkelijk vormgegeven, breed beschikbaar voor het groene bedrijfsleven en is verspreid onder alle stakeholders van Aequor.

B2: Leerbedrijven en culturele diversiteit [Aequor]

Doelgroep AOC's, leerbedrijven en bedrijfsadviseurs in het domein van Aequor, in stedelijk gebied.

Doel De praktijkbegeleiding en bedrijfsadvisering binnen het Aequor domein in stedelijk gebied beter toerusten voor culturele diversiteit onder leerlingen/studenten.

Activiteiten *Inventarisatie wensen AOC's*

De bedrijfsadviseurs in de eerder genoemde regio's inventariseren de wensen van AOC's voor BPV-plaatsen, passend bij de nieuwe opleidingen en de nieuwe groep leerlingen/studenten.

Bijscholing, bijzondere advisering, monitoring

In stedelijke gebieden zullen bedrijfsadviseurs bijgeschoold worden om bedrijven en scholen te kunnen adviseren bij vraagstukken op het terrein van culturele diversiteit. De bedrijfsadviseurs zullen in de uitvoering van de advisering gecoacht worden door een deskundige. Daarnaast krijgen de bedrijfsadviseurs een rol in de monitoring van betrokken bedrijven waar leerlingen/studenten in het kader van nieuwe projecten en opleidingen op het gebied van culturele diversiteit beginnen. Hoe gaat het met de leerling/student bij het bedrijf? Het doel hiervan is het voorkomen van het draaideureffect: nieuwe doelgroepen worden met speciale inspanningen binnengehaald maar staan ook snel weer buiten. Als dat dreigt moet een bedrijfsadviseur dat kunnen constateren en een interventie kunnen plegen. Het gaat bij deze activiteiten om bedrijfsadviseurs in specifieke regio's, die later vastgesteld worden.

Praktijkopleiderscursus

Bij erkenning volgen veel praktijkopleiders een cursus voor het coachen en opleiden van leerlingen/studenten. AOC's en Aequor Services bv bieden deze praktijkopleiderscursussen (POC) aan. De inhoud van de bestaande praktijkopleiderscursus van Aequor Services bv zal opnieuw bekeken worden op het punt van interculturaliteit en zo nodig in een aangepaste vorm worden aangeboden. Zo nodig wordt een masterclass voor praktijkopleiders ontwikkeld die allochtone jongeren begeleiden.

Adviesfunctie O&I; deskundigheidsbevordering

Adviesfunctie van afdeling O&I voor AOC's die naar nieuwe wegen zoeken om de kwalificatiedossiers in te zetten in opleidingen die interessant zijn voor grootstedelijke jongeren. Bijvoorbeeld door het bieden van opleidingen in nieuwe richtingen binnen het groene domein. De arbeidsmarktrelevantie van een functie is hierbij beslissend. Aequor kan scholen informeren over de mogelijkheden om tot nieuwe opleidingen te komen en aan te tonen dat hier voor voldoende arbeidsmarkt bestaat. Medewerkers van O&I fungeren op dit terrein als adviespunt voor AOC's. Ze zijn schriftelijk en telefonisch voor advies te benaderen.

Afstemming andere kenniscentra

Overleg met belendende kenniscentra over de groen-grijze opleidingen die mogelijk zullen ontstaan en het maken van samenwerkingsafspraken.

Werven en adviseren passende preferente leerbedrijven

Bedrijfsadviseurs zorgen waar nodig in samenwerking met AOC's voor het werven van passende preferente leerbedrijven en voor het tijdig erkennen van leerbedrijven waar een leerling/student gaat beginnen. Als geschikte bedrijven in het register aanwezig zijn ondersteunen zij met extra advisering de praktijkopleider die een allochtone leerling/student gaat begeleiden.

Resultaat Er is een pilot gerealiseerd om praktijkbegeleiding en bedrijfsadviesing beter toe te rusten op het terrein van culturele diversiteit. De bij de pilot behorende instrumenten en tools zijn beschikbaar.

B3: Diversiteit in gremia Aequor [Aequor]

Doelgroep Diverse gremia Aequor.

Doel Bij de advisering en besluitvorming over het groene beroepsonderwijs (b.v. kwalificatiedossiers) is structureel input van leden uit diverse culturele groepen gerealiseerd in de diverse gremia van Aequor.

Activiteiten Zoeken en benaderen van geschikte leden uit diversiteitgroepen voor input in diverse commissies van Aequor.

Resultaat In elk commissie is aandacht besteed aan culturele diversiteit. Waar mogelijk is tot diversiteit onder de leden van de commissie gekomen.

B4: Van leeractiviteiten naar Plug and Play [Coördinatiegroep]

Doelgroep Medewerkers en leerlingen/studenten van groene onderwijsinstellingen op vmbo, mbo, hbo en wo.

Doel Ontwikkelde leeractiviteiten rondom culturele diversiteit geschikt maken om efficiënt bij zo veel mogelijk groene onderwijslocaties aan te bieden voor uitvoering en inbedding in het curriculum.

Activiteiten In het kader van het RIGO-project Culturele diversiteit in de praktijk (2007-2009) zijn 5 leeractiviteiten ontwikkeld die passen binnen het curriculum van vmbo en mbo. Daarnaast zijn er leeractiviteiten van andere organisaties die geschikt zijn om landelijk aan te bieden aan groene onderwijsinstellingen. Om deze leeractiviteiten laagdrempelig aan te bieden voor implementatie op groene onderwijsinstellingen dienen deze doorontwikkeld te worden naar Plug and Play activiteiten. Doel is dat deze activiteiten in het schooljaar 2010/2011 met ondersteuning bij uitvoering en inbedding door onderwijsinstellingen aan te vragen zijn. (Zie voor een omschrijving van Plug and Play activiteiten de toelichting in het hoofdstuk Opzet en uitgangspunten van het uitvoeringsplan). Het gaat binnen deze ontwikkelingsfase om het uitproberen van de leeractiviteit door de ontwikkelaars, bijstellen en redactie van het materiaal, vormgeving en PR-materiaal, organiseren van landelijke aanbieding, promotieactiviteiten. Het resultaat moet zijn dat er in het schooljaar 2009/2010 5 leeractiviteiten naar plug and play varianten zijn doorontwikkeld.

Resultaat De 5 leeractiviteiten die binnen het KIGO-project Culturele diversiteit in de praktijk zijn ontwikkeld zijn door ontwikkeld tot Plug and Play activiteiten in het kader van Kies Kleur in Groen.

B5: Doorstart project Culturele diversiteit in de praktijk [Coördinatiegroep i.s.m. groene onderwijsinstellingen]

- Doelgroep** Locatiemanagers, docenten en leerlingen/studenten van groene onderwijsinstellingen.
- Doel** Jaarlijks nieuwe Plug and Play leeractiviteiten rondom culturele diversiteit ontwikkelen voor het groen onderwijs.
- Activiteiten** Als gezamenlijke ondertekenaars vervolg geven aan het project Culturele diversiteit in de praktijk. In dit project ontwikkelen 5 AOC's en Stoas Hogeschool schoolbrede leeractiviteiten rondom culturele diversiteit. Deze coördinatiegroep zal met meerdere groene onderwijsinstellingen en het Ontwikkelcentrum worden uitgebreid.
- > Een voorbeeld voor een mogelijke Plug and Play is het aangaan van banden met een 'vriendschapsschool', waardoor uitwisseling tussen een groene school en een gemengde OCW school structureel tot stand kan worden gebracht.
 - > Ook de 'week of cultural diversity', zoals die binnen de Wageningen Universiteit wordt georganiseerd, kan basis zijn voor een Plug and Play activiteit die uit te zetten is op andere groene onderwijsinstellingen.
- Een aanpak die eerder is gevolgd bij Grassroots (ICT-impulsproject, zie www.grassroots.nl) zal hierbij een impuls aan de activiteiten op het terrein van culturele diversiteit geven. Bij deze aanpak krijgen docenten een financiële beloning (op declaratiebasis) wanneer zij samen met leerlingen/studenten tot nieuwe leeractiviteiten en miniprojecten komen. Deze aanpak kan getransporteerd worden naar Kies Keur in Groen bij het ontwikkelen van leeractiviteiten.
- Resultaat** Minimaal 5 ontwikkelde Plug and Play activiteiten.

B6: Plug and Play activiteiten aanbieden en uitvoeren [Coördinatiegroep]

- Doelgroep** Locatiemanagers, docenten en leerlingen/studenten van groene onderwijsinstellingen op vmbo en mbo.
- Doel** Locaties die Plug and Play activiteiten willen implementeren in hun curriculum faciliteren bij de organisatie en uitvoering, ondersteuning bieden bij de implementatie in het onderwijsprogramma.
- Activiteiten** Plug and play diensten zijn doorontwikkelde leeractiviteiten waarbij ook ondersteunende dienstverlening wordt geboden. Bij enkele plug and play diensten zal ook een deel van de organisatie van de leeractiviteit door Kies Kleur in Groen geregeld worden. Een van de ontwikkelaars zal een of meerdere dagen op de school komen adviseren en meewerken bij het opzetten van het door hem of haar ontwikkelde materiaal. Bij sommige plug and play activiteiten is inzet van een professional aan de orde.
- Resultaat** 10 locaties van groene onderwijsinstellingen hebben een plug and play activiteit rondom culturele diversiteit in het onderwijsprogramma ingevoerd.

B7: K!X-teams als Plug and Play activiteit aanbieden [FORUM]

- Doelgroep** Locatiemanagers, docenten en leerlingen/studenten van groene onderwijsinstellingen.
- Doel** Instrumenten en methoden die zich in de praktijk buiten groen hebben bewezen verspreiden binnen groen.
- Activiteiten** Door FORUM ontwikkelde dienst **K!X-teams** als Plug and Play activiteiten aanbieden en zo implementeren als leeractiviteit

in het groen onderwijs. KIX biedt goede mogelijkheden om samenwerking tussen leerlingen/studenten van verschillende scholen te stimuleren, waarbij een interculturele samenwerking tussen leerlingen/studenten gerealiseerd kan worden. Zie ook www.kixteams.nl

Resultaat Er zijn 2 KIXteams opgestart op groene onderwijslocaties met een interculturele doelstelling.

B8: 'Jij mag het zeggen' als Plug and Play activiteit aanbieden [FORUM]

Doelgroep Locatiemanagers, docenten en leerlingen/studenten van groene onderwijsinstellingen.

Doel Instrumenten en methoden die zich in de praktijk buiten groen hebben bewezen verspreiden binnen groen.

Activiteiten Door FORUM ontwikkelde dienst 'Jij mag het zeggen' als plug and play activiteiten aanbieden en zo implementeren als leeractiviteit in het groen onderwijs.

In dit project zet Forum 'het debat' als instrument in. Door allochtone en autochtone leerlingen/studenten bij elkaar te brengen en met elkaar te laten debatteren wordt een brug geslagen tussen deze van elkaar verwijderde groepen. Door leerlingen/studenten te laten debatteren over actuele, soms ook wel controversiële onderwerpen van de multiculturele maatschappij waar zij deel van uitmaken, wordt kennis genomen en begrip gekweekt voor elkaars achtergronden.

Resultaat Er zijn 3 debatten georganiseerd op locaties met als doel de multiculturele samenleving te bespreken.

B9: 'Jouw klas mijn klas' als Plug and Play activiteit aanbieden [FORUM]

Doelgroep Locatiemanagers, docenten en leerlingen/studenten van groene onderwijsinstellingen.

Doel Instrumenten en methoden die zich in de praktijk buiten groen hebben bewezen verspreiden binnen groen.

Activiteiten Door FORUM ontwikkelde dienst 'Jouw klas mijn klas' als Plug and Play activiteiten aanbieden en zo implementeren als leeractiviteit in het groen onderwijs. Een klas allochtone leerlingen/studenten van een gemengde toeleverende school ruilt voor een dag met een klas uit het groen onderwijs. Ze volgen elkaars lessen. Vooraf wordt gevraagd wat ze daarvan verwachten. Achteraf wordt met ze doorgesproken wat ze van de ruil vonden en in hoeverre de verwachtingen uitkwamen. Dat laatste kunnen beide groepen gezamenlijk doen. Zo'n ontmoeting kan heel hilarisch zijn, verrassend en leerzaam. 2009/2010 zal benut worden voor het ontwikkelen van een informatiebrochure en alle voorbereidende activiteiten. Het concept zal tevens 1 maal als pilot worden uitgevoerd.

Resultaat Informatiebrochure en gerealiseerde pilot 'Jouw klas mijn klas'.

B10: Internationale projecten met migratielanden [Vrije keuze]

Doelgroep Leerlingen/studenten van het groen onderwijs

Doel

- > Een reëler beeld van migratielanden bij leerlingen/studenten van het groen onderwijs.
- > Nederlandse jongeren met een dubbele culturele achtergrond maken kennis met de groene sector in het thuisland.
- > Autochtone en allochtone jongeren uit Nederland werken samen.

Activiteiten Kies Kleur in Groen stimuleert internationale uitwisselingsprojecten met migratielanden. Leerlingen/studenten uit het groen onderwijs gaan naar migratielanden om een bijdrage te leveren aan het groene bedrijfsleven aldaar. Hierbij trekken zij bij voorkeur samen op met jongeren wiens ouders uit betreffende land naar Nederland zijn gemigreerd. Autochtone jongeren ontwikkelen een reëler beeld van migratielanden en de agrarische sector daar. Allochtone jongeren maken kennis met de groene sector en het groen onderwijs. De jongeren ontmoeten elkaar en leren van en met elkaar. Agrarische bedrijven in migratielanden profiteren van de kennis van de leerlingen/studenten. Op deze manier dient een dergelijk project meerdere doelen.

Resultaat De voorbereidende werkzaamheden voor een project met een migratieland afgerond. De opzet en opbrengsten van dit project zijn bekend gemaakt via de website van Kies Kleur in Groen.

Ambitie C

Het onderwijs is gelijk toegankelijk voor deelnemers met verschillende culturele achtergronden.

Werving van 'nieuwe groepen' voor het groen onderwijs en bedrijfsleven is een taai onderwerp. Eerdere projecten hebben in de beleving van scholen te weinig vruchten afgeworpen. Vanwege het besef bij diverse AOC's, Stoas Hogeschool en Aequor dat nieuwe instroom op termijn een essentiële factor is voor de vitaliteit van de groene sectoren, blijft het zoeken naar kansen en mogelijkheden hoog op de prioriteitenlijst staan. Aequor kan daarbij vanuit de eigen kerntaken een agenderende en stimulerende rol voor het bedrijfsleven spelen. De weg naar het

bereiken van de ambitie om tot werkelijk gelijke toegankelijkheid van de groene sectoren te komen voor mensen, ongeacht hun culturele achtergrond of identiteit, loopt via het vergroten van kennis over het betrekken van verschillende culturele groepen bij het groen onderwijs, vooral in de communicatie. Anderzijds is het genereren van bekendheid over groen bij de aanleverroute van deelnemers, te weten basisscholen en ouders van leerlingen/studenten, wezenlijk. Waar aan instroom wordt gewerkt, verdient ook een goede doorstroom van leerlingen/studenten aandacht.

C1: Ondersteuning bij het opzetten van regionale netwerken [Coördinatiegroep/FORUM]

Doelgroep Bestuurders, stafleden en locatiemanagement groen onderwijs.
Doel Pilot met het opzetten van een regionaal netwerk op instelling/locatieniveau.

Activiteiten Vraaggestuurd worden scholen ondersteund bij de inrichting van een regionaal netwerk.

Resultaat

- > Een gerealiseerde pilot regionaal netwerk.
- > De resultaten van de pilot zijn verspreid via de website Kies Kleur in Groen.

C2: Bekendheid groen bij aanleverroute deelnemers genereren [FORUM]

Doelgroep Allochtone leerlingen en hun ouders, basisscholen (en vmbo's) met veel allochtone leerlingen.

Doel Opstellen van een projectplan met als doel:

- > een bijdrage te leveren aan een grotere bekendheid van de beroepsmogelijkheden en vooral de opleidingen 'in het groen',

van vmbo tot en met wetenschappelijk onderwijs, bij jongeren met een dubbele culturele achtergrond te gebruiken in hun leefmilieu buiten de school.

- > het ontwikkelen en geven van voorlichting aan ouders of via ouders met allochtone kinderen in het groen onderwijs.

Activiteiten Ter voorbereiding van het projectplan zal een expertmeeting met stakeholders worden georganiseerd. Hierin komen voorstellen voor mogelijk pilots aan de orde. Daarbij wordt ondermeer gedacht aan de volgende mogelijke pilots:

'Het groen onderwijs in beeld'

Er zal een pilot worden gestart die aan de doelgroep van leerlingen en ouders met een dubbele cultuur een beter beeld geeft over opleidingen en beroepsmogelijkheden van het groen onderwijs. De pilot draait in 3 grote steden in de vorm van satellietmodel. Met als middelpunt de groene opleiding worden in de directe omgeving van deze school een aantal basisscholen gezocht met veel allochtone leerlingen. Leerlingen en ouders van deze school worden zo direct mogelijk benaderd met informatie over het groen onderwijs. In Amsterdam, Utrecht en Rotterdam wordt op deze manier naar mogelijkheden gezocht om een grotere bekendheid te geven aan het groen onderwijs. Wanneer blijkt dat de pilots aanslaan kan de methodiek en het materiaal ook in andere situaties worden gebruikt.

Lesmateriaal: Natuur, milieu en voeding; maak er je beroep van

Op veel basisscholen wordt een vorm van Natuur- en Milieu Educatie gegeven. Daarnaast is er vaak ruimte voor projecten met als

thema natuur, milieu of voeding. Leerlingen zijn op de basisschool vaak heel geïnteresseerd in deze onderwerpen. Het lesmateriaal gaat echter niet altijd in op vragen als hoe word ik... en op welke school leer ik... Ter aanvulling op het bestaande materiaal of ter afsluiting van een project wordt een module/brochure beschikbaar gesteld, die laat zien wie er in deze sector werkzaam zijn en welke uiteenlopende beroepen ze uitoefenen.

Schooltuinen en stages

Een aantal scholen organiseert natuurprojecten of bezoekt schooltuinen. Ter begeleiding worden daar soms stagiaires uit het groen onderwijs ingezet. Dat zou ook op satellietscholen kunnen gebeuren. Voorwaarde voor het genereren van meer bekendheid van het groen onderwijs is wel dat die inzet van stagiaires ook expliciet wordt gemaakt. Stagiaires moeten de ruimte krijgen om te vertellen over hun keuzes en ambities. Zo ontstaat er de ruimte dat andere beelden binnenkomen over opleidingen en werken in het groen.

Proefles met studenten en medewerkers in het groen

In de laatste klassen van het basisonderwijs worden bijeenkomsten georganiseerd en informatie verstrekt over vervolgopleidingen en schoolkeuze. Voor veel leerlingen en zeker voor allochtone jongeren geldt dat een persoonlijke benadering veel beter werkt. Zij hebben behoefte aan een rolmodel waarin ze hun toekomst herkennen. Leerkrachten in het basisonderwijs zijn van mening dat een proefles meer zal aanspreken. De aanwezigheid van studenten of personen uit de eigen groep, die al carrière hebben gemaakt in

**KIES
KLEUR
IN GROEN**

Mohamed Hacene Beleidsmedewerker Rotterdams milieucentrum

‘Ik had nooit verwacht dat de milieukwestie me zo zou gaan boeien’

Ik ben eigenlijk per ongeluk op de opleiding Milieukunde in Delft terecht gekomen. Op de Mavo koos ik een exact pakket. De decaan vond dat ik dus maar naar het MBO voor laboratoriumonderwijs moest. Maar het laboratorium bood mij geen uitdaging. Na het MBO kwam ik de studie milieukunde op het spoor. Die sloot goed aan bij mijn vooropleiding. Ik dacht: ik ga hier mijn propedeuse halen, daarna zie ik wel verder. Ik had nooit verwacht dat de milieukwestie me zo zou gaan boeien, zo dat ik er ook anderen over wilde vertellen. Tijdens mijn studie werd ik voorlichter voor het Wellantcollege, gericht op allochtone jongeren. Dat was een van de weinige momenten in mijn opleiding dat ik op mijn allochtone achtergrond ben aangesproken.

Na mijn afstuderen vond ik geen werk. Ik kan je nog 200 brieven laten zien uit die tijd. Ik weet niet of het door mijn Marokkaanse identiteit kwam, ik wil graag denken van niet. Ik deed vrijwilligerswerk voor het milieucentrum. De directeur zei: ‘Ik wil je graag werk bieden, maar dat kan alleen als we je eigen baan bij elkaar schrijven met projecten’. Dat is ons gelukt.

Mijn grootste project is Milieu Divers. Voor het betrekken van allochtone jongeren bij het milieu. Voor het derde jaar leiden we 28 jongeren op als Rotterdams milieuvorlichter. Veel jongeren hebben een allochtone achtergrond. Die jongeren komen vijf woensdagavonden voor voorlichting over milieuzaken. Ze gaan op hun eigen manier anderen die informatie doorgeven. Hoe het komt dat ik ze wel bereik? Ik zoek ze op en spreek ze direct en persoonlijk aan. Dat maakt dit project succesvol.

**KIES KLEUR
IN GROEN**

Muriël Daal Onderwijskundige bij Stoas en medeondernemer Bureau Wind, voor o.a. paardencoaching

‘Als je gegrepen wordt door de natuur
laat het je niet meer los’

14 jaar geleden woonde ik in Arnhem en besloot ik samen met mijn buurvrouw een volkstuin te gaan onderhouden. We maakten er een biologische moestuin van. Om iets te zien ontkiemen, groeien, oogsten, vind ik het mooiste wat er is. Dat gevoel is niet meer overgegaan.

Bij mijn volgende huis in Rozenendaal had ik een tuin van 40 meter. Op een bepaald moment stelde ik vast dat ook dit te weinig was om te doen wat ik wilde: mijn eigen eten kweken, kippen, paarden houden en vooral zelfvoorzienend zijn. Nu woon ik dan sinds 2 maanden met mijn gezin op een boerderij in Veeninge (Drenthe). Mijn man, Ruud Knaapen, coacht managers met behulp van paarden en leidt reguliere coaches op tot Paardencoaches. Ik werk met hem mee, naast mijn werk als onderwijskundige bij Stoas, waarin ik onderwijsinstellingen ondersteun bij het implementeren van innovaties. Goedbeschouwd is diversiteit ook een innovatie in het onderwijs.

Het is net alsof we in het paradijs terecht zijn gekomen. Niemand kijkt gek op van een Surinaamse vrouw in een overall en op klompen. Ik krijg gewoon een tip om een stukje rubber aan de binnenkant van mijn klompen te zetten zodat ze comfortabeler gaan zitten. Dat ik ze aan trek, vindt men heel normaal.

Ik denk dat de groep die niet voor groen kiest, ouders hebben die ook geen groen beroep hebben. Kinderen volgen het voorbeeld. Wat ik zorgelijk vindt, is dat veel mensen groen niet op waarde schatten. We vinden het heel gewoon dat er groente op ons bord ligt, dat we eieren, melk en meel hebben om pannenkoeken te bakken. Men realiseert zich onvoldoende dat groen onze levensbron is, dat we daar samen verantwoordelijk voor zijn. Leerlingen van de basisschool zouden eens een dag bij moeten houden wat ze allemaal op 1 dag doen en wat daarvan uit de natuur afkomstig is. Het gaat om bewustwording. Kijk maar naar mij. Als je gegrepen wordt door de natuur laat het je niet meer los. En ga je er ontzettend van houden.

een groen beroep, kunnen het effect nog versterken. Voorwaarde is dat de school bereid moet zijn dergelijke lessen op school te faciliteren.

Ouders: Wat zijn groene scholen?

De laatste jaren is op scholen met grote groepen leerlingen met een dubbele culturele achtergrond de ouderbetrokkenheid gestimuleerd o.a. in het voor- en vroegschoolse onderwijs en via het Platform Allochtone Ouders in het Onderwijs (PAOO). Ouderkamers en thematische ouderbijeenkomsten hebben daar hun plek gevonden. Onder die ouders is grote behoefte aan informatie over het onderwijsbestel in ons land, ook over het vervolgonderwijs. Voor bijeenkomsten met ouders moet een toegankelijke folder worden samengesteld, die bijvoorbeeld in de ouderkamer neergelegd kan worden. Maar ook daar is het belangrijk dat het beeld van de groene beroepen in de volle breedte als perspectiefvol alternatief naast nadere keuzes kan worden neergezet. De folder laat niet één school zien maar de keuze voor een breed opleidingstraject.

School- en beroepskeuzes: Groen in beeld

Het materiaal dat gebruikt wordt voor schoolkeuze na de basisschool is vaak complex. Alle schooltypen, onderwijsniveaus, een scala aan pedagogische varianten (Montessori, Dalton, Jenaplan, etc.) wordt in één publicatie weergegeven. Het beeld van het groen onderwijs valt daarin weg. Het is daarom nodig gericht en in direct contact met ouders over groene opleidingen te communiceren. De school kan ouders betrekken bij de projecten en lessen van hun kinderen door ze daarbij in te schakelen. Via themabijeenkomsten

kunnen ouders praten over het toekomstbeeld dat ze hebben van hun kinderen. Lokale ouderinitiatieven en platforms van allochtone ouders zijn in staat via de scholen ouders te mobiliseren voor deze bijeenkomsten. Ouders kunnen daarnaast met meer succes bereikt worden via educatieve omroepen, migranten omroepen en migrantenorganisaties in deze steden.

Ouderinitiatief allochtone ouders

Ontwikkelen van een methodiek voor ouderinitiatieven, gericht op allochtone ouders met de wens een kwalitatief goede school voor hun kind te vinden in het voortgezet onderwijs. Het gaat er hierbij om een groep ouders te bewegen hun kind gezamenlijk bij dezelfde school in te schrijven, zoals dit ook in het basisonderwijs gebeurt. Deze methodiek wordt ontwikkeld vanuit een pilotproject in stedelijk gebied. Deze pilot kan alleen starten als er voldoende draagvlak bij de betrokken vmbo-locatie bestaat.

Resultaat Expertmeeting(s) en projectplan.

C3: Inbouwen van het groen onderwijs in het bestaande project PAOO [FORUM]

Doelgroep Allochtone jongeren in het vmbo en allochtone ouders met kinderen aan het einde van het basisonderwijs.

Doel Opzetten van een pilot via een Platform Allochtone Ouders en Onderwijs om

- > De groene sector als reële optie in de mindset van ouders bevorderen;
- > Vergroten van kennis en ervaring met groen onderwijs in projecten van Forum die zich richten op ouders.

Activiteiten Het Platform Allochtone Ouders en Onderwijs wordt uitgevoerd om de betrokkenheid van ouders en hun participatie in het onderwijs van hun kinderen te vergroten. Het project telt platforms in 30 grote gemeenten in heel Nederland. De vrijwillige ouders in de platforms zoeken samenwerking met scholen om de kansen van allochtone kinderen in het onderwijs te vergroten. Zij doen dit door met scholen in gesprek te gaan, allianties aan te gaan met gemeenten, schoolbesturen en andere relevante lokale partners. Daarnaast organiseren ze bijeenkomsten en activiteiten voor allochtone ouders om ze beter te informeren over het Nederlandse onderwijssysteem, om hun betrokkenheid bij het onderwijs en de school van hun kind te bevorderen, en om te ze te stimuleren een actieve rol te spelen in de ontwikkeling en de carrière van hun kinderen. Ze spelen aldus ook een prominente rol bij de studie- en beroepskeuze. In het kader van Kies Kleur in Groen kunnen groene scholen samen met lokale platforms bijeenkomsten organiseren of activiteiten uitvoeren.

Resultaat

- > Pilot met een Platform Allochtone Ouders en Onderwijs.
- > De resultaten van de pilot zijn toegankelijk via de website Kies Kleur in Groen.

C4: Diversiteit in het beroepenplatform [Aequor]

Doelgroep

- > Jongeren in opleiding: groep 7 en 8 basisonderwijs, bovenbouw VMBO en bovenbouw HAVO/VWO.
- > Volwassenen: werklozen, herintreders, allochtonen, ouderen en arbeidsgehandicapten.

Doel Het platform wil door bundeling van krachten de volgende doelstellingen bereiken:

- > Instroom van jonge mensen in de sector;
- > behoud van werknemers voor de sector;
- > zij-instroom van medewerkers in de 'groene' sectoren.

Daarnaast wil het platform versnippering van promotieactiviteiten voorkomen. Door inrichting van werkgroepen wordt getracht doelgerichter te kunnen werken en actiever op te treden.

Een belangrijk uitgangspunt is om zoveel mogelijk (jonge) mensen te bewegen om in de groene sector actief te worden, beginnend bij het volgen van een groene opleiding en blijvend actief te laten zijn in een groene werkomgeving. Diversiteit wordt geborgd binnen de activiteiten van het platform beroepenpromotie. Om diversiteit te borgen in het platform zijn aanvullende activiteiten nodig.

Activiteiten Via werkgroepen worden activiteiten uitgevoerd:

- > Laag hangend fruit, korte termijn acties. Doel is om (creatieve) ideeën op een rij te zetten en zo mogelijk in gang te zetten die snel en eenvoudig te realiseren zijn.
- > Kennis. Doel is om inzichtelijk te maken welke kennis er al voorhanden is over de beoogde doelgroep en om de bekende noodzakelijke kennis in kaart te brengen.
- > Communicatie. Doel is om de communicatie-uitingen van de deelnemers van het Platform zó op elkaar af te stemmen dat zij elkaar versterken; motto van deze werkgroep is 'eendracht maakt macht'.
- > Infrastructuur. Doel van deze werkgroep is om de te gebruiken infrastructuur waar de beoogde doelgroep gebruik van maakt of kan maken in kaart te brengen en om voorstellen te doen om deze beter te benutten.
- > Dromers. Doel is om een gewenste eindsituatie in beeld te brengen en middels 'backcasting' de stappen op weg daar naartoe inzichtelijk te maken.

Om diversiteit te borgen in het platform worden de volgende aanvullende activiteiten ondernomen:

- > Deskundigheidsbevordering en bevordering draagvlak m.b.t. diversiteit bij leden van het platform.
 - > Inzet van experts uit diversiteitgroepen in het beroepenplatform.
 - > Coördinatie en afstemming van beroepen- en onderwijspromotie binnen de sectoren voedsel en leefomgeving, gericht op diversiteit.
 - > Samenbrengen van reeds bestaande initiatieven om een grotere effectiviteit (kwaliteit, imago en promoties) van in te zetten middelen te bereiken.
 - > Het bijeenbrengen van financiële middelen die beroepen- en onderwijspromotie ten doel hebben, met aandacht voor diversiteitgroepen.
- Resultaat**
- > Qua inhoud van de op te leveren resultaten zijn er afhankelijk van de werkgroep (onderliggend aan het platform) verschillende beoogde resultaten. Met het voorwerk in de werkgroepen wordt beoogd de centrale vergadering van het platform een meer beslissingnemend karakter te geven en meer recht te doen aan de gevoelde urgentie van de leden. Met dit voorwerk kan meer 'tempo' gemaakt worden en de verantwoordelijkheid voor dit tempo ligt bij de probleemeigenaren: de individuele leden.
 - > Binnen het platform beroepenpromotie is aandacht voor diversiteit structureel ingebed als item bij alle activiteiten.

C5: Beroepsstages bij groene bedrijven voor niet-groene leerlingen/ studenten van vmbo- en mbo-opleidingen realiseren. [Coördinatiegroep en Aequor]

Doelgroep Groene leerbedrijven en niet-groene vmbo/mbo-deelnemers.
Doel Allochtone leerlingen/studenten van niet-groene vmbo/mbo scholen maken kennis met het groene bedrijfsleven.

- Activiteiten**
- > Contact leggen met vmbo-scholen en ROC's om mogelijkheden te onderzoeken.
 - > Mogelijkheden om bijvoorbeeld administratieve-, technische-, logistieke- en verkoopstages te realiseren in groene leerbedrijven vaststellen.
 - > Mogelijkheden om digitale voorzieningen voor stagebemiddeling uit te breiden met dit doel onderzoeken.
 - > Werven van bedrijven.

Resultaat Er is een voorziening voor stagebemiddeling die allochtone leerlingen/studenten van OCW scholen een niet groene stage in de sector voedsel en leefomgeving biedt. Er zijn landelijk contacten gelegd met minstens 2 OCW onderwijsinstellingen om deze stages te realiseren.

Ambitie D

Het onderwijs biedt een open en stimulerende leeromgeving voor deelnemers vanuit verschillende culturele doelgroepen.

Een sociaal veilige schoolcultuur is een verworvenheid van het groen onderwijs. Maar geen vanzelfsprekendheid. Voor het streven van Celebrate Diversity, is een

sociaal veilige schoolcultuur een voorwaarde. Om ook naar de toekomst toe veiligheid te borgen is het belangrijk om op dit terrein verder te professionaliseren. Waar staan we, welke verbeteringen zijn mogelijk?

D1: Landelijk in kaart brengen van veiligheidsissues op groene onderwijsinstellingen. [Coördinatiegroep]

- Doelgroep** Management en docenten.
- Doel** Issues in kaart brengen met als doel een passend aanbod voor scholen te formuleren (zie activiteit D2), in het kader van het cafetariamodel.
- Activiteiten** Via o.a. gesprekken en vragenlijsten worden de belangrijkste veiligheidsissues binnen het groen onderwijs in kaart gebracht.
- Resultaat** Rapportages met de belangrijkste veiligheidsissues.

Ambitie E

Groen is voor iedereen. Groene thema's worden actief uitgedragen.

Groen is voor iedereen, maar niet iedereen wordt ook bereikt. Het groen onderwijs wil meer mensen vanuit een grotere diversiteit aan groepen bij groene thema's betrekken. Maatschappelijke stages zijn een mogelijkheid om groepen leerlingen/studenten aan groen te laten ruiken. Maar niet de enige.

E1: Ondersteuning bij het vormen van vitale coalities [Coördinatiegroep]

- Doelgroep** Groene onderwijsinstellingen

- Doel** Locaties van groene onderwijsinstellingen in stedelijk gebied sluiten vitale coalities met bijvoorbeeld gemeenten, woningcorporaties, bedrijfsleven en welzijnsinstellingen.
- Activiteiten** Opzetten van een pilot om scholen en andere instellingen in de wijk met elkaar in contact te brengen rondom gezamenlijke thema's.
- Resultaat** Een pilot waaruit minimaal 1 vitale coalitie is ontstaan.

Algemene actielijnen

De algemene actielijnen bevatten activiteiten die gezamenlijk/collectief vanuit de stuurgroep worden opgepakt ten dienste van alle scholen. De resultaten van deze activiteiten komen voor het hele groen onderwijs beschikbaar. Het betreft:

- > Monitoring
- > Kennisdeling en netwerkvorming
- > Onderzoek
- > Pr en communicatie

De activiteiten die binnen deze algemene actielijnen zijn voorzien komen hierna aan de orde,

Monitoring

AM1: Monitoring van de voortgang [Stuurgroep en coördinatiegroep]

- Doelgroep** Groen Onderwijs en overheid.
- Doel** Monitoring van de voortgang van het actieplan Kies Kleur in Groen.

- Activiteiten**
- > Opstellen finishfoto in de vorm van succesindicatoren en sturingsparameters (mei 2010).
 - > Opstellen voortgangsrapportages (juni 2009, december 2009 en mei 2010).
 - > Bestuurlijk overleg LNV (2 x per jaar: juni 2009, december 2009 en mei 2010).
 - > Opstellen van Uitvoeringsplan Kies Kleur in Groen 2010/2012 (juni 2010).
- Resultaat** Finishfoto 2012, voortgangsrapportages, bestuurlijk overleg en Uitvoeringsplan 2010/2012.

Kennisdeling en netwerkvorming

AK1: Evaluatie en herinrichting van de community Kies Kleur in Groen [Coördinatiegroep]

- Doelgroep** Community Kies Kleur in Groen.
- Doel** Versterking van de community Kies Kleur in Groen.
- Activiteiten** Evaluatie en analyse van de wereld van diversiteitorganisaties. Deze analyse betreft expertorganisaties en sleutelfiguren op landelijk niveau: voorstel tot weloverwogen netwerkvorming en -onderhoud. Een weloverwogen kennisdeling en netwerkvorming bedient 3 niveaus: 1) CVB's 2) Staf- en lijnmedewerkers 3) Docenten. Op basis van de evaluatie en de analyse van het netwerk wordt de community versterkt heringericht. Met alle ondertekenaars worden afspraken gemaakt over inzet in de community.
- Resultaat**
- > Een versterkte community Kies Kleur in Groen die qua opzet en aanwezig expertise voldoet aan de wensen van het groen

- onderwijs. Alle convenantpartners zijn in de community vertegenwoordigd.
- > Jaarlijkse evaluatie en rapportage van de activiteiten van de community.

AK2: Uitvoering van de Community Kies Kleur in Groen [Coördinatiegroep]

- Doelgroep** Community Kies Kleur in Groen.
- Doel** Uitvoering Community Kies Kleur in Groen.
- Activiteiten** Er worden 3 landelijke community-bijeenkomsten per jaar georganiseerd. In de bijeenkomsten staat telkens één thema centraal, is ruimte voor deskundigheidsbevordering en voor intervisie tussen leden. De bijeenkomsten zijn inspirerend voor leden en zij krijgen er materiaal en ideeën aangereikt waar ze binnen hun eigen instelling mee aan het werk kunnen. De leden brengen ook kennis naar de community middels beschrijvingen van hun good practices en het delen van hun ervaringen en inzichten met andere leden.
- Resultaat** De leden van de community zijn door de bijeenkomsten deskundig en geïnspireerd op het terrein van culturele diversiteit en groen. De deelname van leden aan de community heeft impact op de eigen onderwijsinstelling.

AK3: Jaarlijkse conferentie Kies Kleur in Groen [Coördinatiegroep]

- Doelgroep** Bestuurders, stafleden en locatiemanagement groen onderwijs, rolmodellen, bedrijfsleven, overheid en politiek, vertegenwoordigers expertorganisaties, kennisinstellingen en culturele groepen.

- Doel**
- > Ontmoeting en uitwisseling (netwerken).
 - > Uitdragen en delen van good practises.
 - > Uitdragen landelijk aanbod Kies Kleur in Groen.
 - > Bekendmaking en uitreiking diversiteitsprijs.
- Activiteiten** Organiseren van minimaal 1 landelijk manifestatie Kies Kleur in Groen.
- Resultaat** Inspirerende landelijke manifestatie Kies Kleur in Groen.

Onderzoek

AO1: Opstellen en uitvoeren onderzoeksagenda [Coördinatiegroep ism WUR]:

- Doelgroep** Bestuurders, stafleden en locatiemanagement groen onderwijs, bedrijfsleven, overheid en politiek, culturele doelgroepen.
- Doel** Opstellen van een onderzoeksagenda.
- Activiteiten** Gespreksronde groen onderwijs, bedrijfsleven en overheid die moet leiden tot een gedegen meerjarig onderzoeksprogramma. Eerste ideeën:
- > Onderzoek naar de Unique Selling Points van het Groen Onderwijs (vmbo) in de ogen van diverse groepen allochtone ouders.
 - > Beschrijving van de intercultureel competente docent. Op basis van bestaand materiaal en aanvullend onderzoek.
 - > Survey naar good practices van aanpalende sectoren, zoals de bouw en techniek. Rapportage met leereffect voor de groene onderwijsinstellingen en sectoren.

- > Onderzoek naar raakvlakken van de beroepspraktijk in groene beroepen en culturele diversiteit, met als resultaat een lijst van beroepssituaties op mbo- en hbo-niveau waarin interculturele en internationale competenties aan de orde zijn.

Er zal in beeld worden gebracht welke kennis al ontwikkeld wordt over diversiteit binnen de Wageningen Universiteit, waarna in gezamenlijkheid een koppeling kan worden gelegd met de ambities van Kies Kleur in Groen en de daarvoor benodigde kennis. Ook wordt aanwezige kennis verspreid naar groene onderwijsinstellingen.

Resultaat Landelijke onderzoeksagenda.

AO2: ACT onderzoeksopdrachten formuleren en begeleiden [Community/WUR/Stoas Hogeschool/LNV]

- Doelgroep** Medewerkers groen onderwijs, studenten WUR en STOAS Hogeschool.
- Doel** Uitvoeren van kleine onderzoeken door studenten om zo de betrokkenheid van de studenten bij culturele diversiteit te versterken en een antwoord op vragen van het Ministerie en het groen onderwijs te verkrijgen.
- Activiteiten**
- > Inrichten van een pilot met minimaal 1 onderzoeksopdracht die wordt uitgevoerd door multidisciplinaire teams van WUR/Hogeschool-studenten.
 - > Studenten begeleiden en onderzoeksresultaten breed bekend maken.
- Resultaten** Er is minimaal 1 ACT onderzoeksopdracht opgezet en gerealiseerd.

AO3: Onderzoek op school [FORUM i.s.m. WUR/Stoas Hogeschool]

Doelgroep Docenten.

Doel Praktijkgericht onderzoek op de werkvloer stimuleren.

Activiteiten Opzetten en uitvoeren van een pilotonderzoek waarbij binnen een school praktijkgericht onderzoek wordt gedaan naar diversiteitbeleid. FORUM zal indien nodig een ondersteunende rol vervullen en leerkrachten die op de eigen school onderzoek willen doen in contact brengen met externe onderzoekers van universiteiten en/of onderzoeksinstellingen.

Resultaat Gerealiseerde pilot praktijkgericht onderzoek docenten, almede de presentatie en verspreiding van de resultaten.

AO4: Lectoraat Groene kennis en diversiteit [Stoas Hogeschool]

Doelgroep Stoas Hogeschool Lectoraat groen en diversiteit.

Doel Het lectoraat van Stoas Hogeschool heeft als algemene onderzoeksvraag: onderzoek naar de 'groene' waarden van verschillende culturele groepen en hoe de kennis daarover te benutten in het groen onderwijs en aansluitend in de groene sector.

Activiteiten Activiteiten welke betrekking hebben op onderzoek, onderwijs, maatschappelijke organisaties, Natuur- en Milieueducatie en/of voorlichting, zijn onderdeel van het lectoraat.

- > Opzetten onderzoeken, deelonderzoeken.
- > Voorbereiden en uitvoeren inaugurele rede: inhoud en agendering van het thema in de breedte.
- > Uitwerken deelonderzoeken met betrokken instellingen/ personen.

- > Opzetten en ondersteunen virtuele communities of learning.
- > Begeleiden onderzoeken.
- > Bijeenkomsten onderzoekers.
- > Workshops belangstellenden.
- > Publiceren.
- > Eigen professionalisering, netwerken.
- > Verankering.

Binnen Kies Kleur in Groen wordt door het lectoraat nauw samengewerkt met de WUR om tot wederzijdse versterking van programma's te komen. Bij de uitvoering van het onderzoek en het verspreiden van resultaten wordt samengewerkt met de Community en de coördinatiegroep van Kies Kleur in Groen.

Resultaat

- > Lectoraat is ingesteld.
- > Onderzoeksagenda is beschikbaar.

Pr en communicatie

AP1: Website Kies Kleur in Groen [Coördinatiegroep]

Doelgroep Partners en betrokkenen Kies Kleur in Groen.

Doel Een gebruiksvriendelijke up-to-date website.

Activiteiten

- > Beheer en onderhoud van de website.
- > Ontsluiten van de benodigde informatie en good-practises.
- > Bekendheid website vergroten.
- > Links met websites van deelprojecten en andere organisaties realiseren.

Resultaat Een goed onderhoud website Kies Kleur in Groen waarin de activiteiten en resultaten van het programma Kies Kleur in Groen laagdrempelig worden gepresenteerd.

AP2: Uitbreiden en inzetten rolmodellen Kies Kleur in Groen [Coördinatiegroep]

Doelgroep Partners en betrokkenen Kies Kleur in Groen.
Doel Inzet van rolmodellen voor activiteiten van het groen onderwijs en bedrijfsleven.

Activiteiten Rolmodellen zijn voor organisaties in het groene domein die via de website Kies Kleur in Groen gemakkelijk te benaderen zijn voor PR en communicatieactiviteiten door bedrijven en onderwijsinstellingen.

Resultaat 10 rolmodellen op de website Kies Kleur in Groen die voor de helft als ambassadeur fungeren door op aanvraag deel te nemen aan activiteiten op het terrein van culturele diversiteit en groen.

AP3: Nieuwsbrief Kies Kleur in Groen [Coördinatiegroep]

Doelgroep Groen Onderwijs, groen bedrijfsleven, culturele doelgroepen en overheid.

Doel Tijdig up-to-date informatie verspreiden.

Activiteiten > Ontwerp en ontwikkeling nieuwsbrief.
> Redactie nieuwsbrief.

Resultaat De nieuwsbrief Kies Kleur in Groen biedt nieuws aan in de vorm van aankondiging van landelijke bijeenkomsten rondom culturele diversiteit, resultaten van onderzoek, nieuws uit de media, nieuws uit de community en van de afzonderlijke instellingen. De nieuwsbrief verschijnt minimaal 4 keer per jaar.

AP4: Communicatiemiddelen Kies Kleur in Groen [Coördinatiegroep]

Doelgroep Groen Onderwijs, OCW-scholen, groen bedrijfsleven, culturele doelgroepen en overheid.

Doel Activiteiten en resultaten Kies Kleur in Groen breed uitdragen.

Activiteiten > Minimaal 2 keer per jaar een artikel in Groen Onderwijs.
> Vrij te gebruiken PR/communicatiemiddelen voor scholen.
> Persberichten (ook ter beschikking van scholen).
> Uitgaven met good practices.

Resultaat Kies Kleur in Groen heeft naamsbekendheid bij alle medewerkers van de ondertekenaars.

AP5: Beeldbank ontwikkelen en aanbieden [Coördinatiegroep]

Doelgroep Groen Onderwijs, groen bedrijfsleven, culturele doelgroepen en overheid.

Doel Beelden groen en diversiteit worden aan relevante partijen beschikbaar gesteld voor vrij gebruik in de communicatie.

Activiteiten Ontwikkelen en beschikbaar maken van beelden rondom diversiteit en groen. Er zal gestart worden met de beelden en video's die tijdens de Studiereis naar Turkije zijn gemaakt.

Resultaat > Beeldbank op internet, gekoppeld aan websites van Kies Kleur in Groen en van partners van Kies Kleur in Groen.
> Reizende multimediale tentoonstelling Kies Kleur in Groen.

AP6: Communicatie en marketing “diversiteitsproof” [AOC Raad]

Doelgroep PR-coördinatoren groen onderwijs.

Doel Er voor zorgen dragen dat de marketingcampagnes en communicatiemiddelen ‘diversiteitsproof’ zijn. De communicatie rondom diversiteit ademt de sfeer van ‘celebrate diversity’ uit.

Activiteiten Deskundigheidsbevordering van medewerkers PR-coördinatoren. Bij het ontwerp en de ontwikkeling van de nieuwe imagocampagnes vmbo/mbo-groen worden culturele diversiteitvraagstukken expliciet meegenomen. In de landelijke communicatiemiddelen van de AOC Raad/AOC's/Aequor e.d. wordt geanticipeerd op culturele diversiteitvraagstukken.

Resultaat De eerste tekenen dat PR en communicatie vanuit de AOC's ‘diversiteitsproof’ is, zijn zichtbaar. De communicatie ademt in dat geval de sfeer van ‘celebrate diversity’ uit.

→ Bijlage 3: Inzicht in activiteiten en verantwoordelijkheid verschillende niveaus

Doelgroep	Binnen eigen taak	KKiG biedt aan	Doel van actie	Taak in project KKiG	Houding
Bestuurders	Visievorming en strategisch beleid formuleren.	Deskundigheidsbevordering: masterclass, jaarlijkse bestuurlijke conferentie, advisering door experts, inzet instrumenten t.b.v. optimaal diversiteitsbeleid.	Draagvlak en culturele diversiteit als integraal onderdeel strategisch beleid in organisatie borgen.	Voortgang monitoren en verantwoorden.	Visie en strategisch belang van culturele diversiteit voor de organisatie blijven benoemen.
Locatiedirecteuren en projectleiders	Strategisch beleid vertalen naar praktijk Doelen voor de eigen vestiging vaststellen.	Deskundigheidsbevordering: masterclass, community, website, advisering door experts, inzet instrumenten, jaarlijkse conferentie Kies Kleur in Groen, ondersteuning netwerkvorming.	Uitzetten beleid in activiteiten rondom culturele diversiteit voor de vestiging. Verbinding met landelijke project.	Intern uitvoeringsplan formuleren. Vragen en ondersteuningsbehoeften formuleren. Deskundigheid en netwerken in de school halen.	Zoveel mogelijk mensen betrekken. Uitvoering volgen en sturen.
Beleidsmedewerkers	Culturele diversiteit duurzaam verankeren via beleidsdocumenten.	Deskundigheidsbevordering: masterclass, community, website, advisering door experts, inzet instrumenten, jaarlijkse conferentie Kies Kleur in Groen.	Visie en strategie rondom culturele diversiteit vertalen in beleidsdocumenten.	Ruimte geven aan culturele diversiteit in beleid. Ontbrekend aanbod en regio-specifieke behoeften formuleren.	Thema diversiteit integraal meenemen in nieuw beleid.
Docenten	Leeractiviteiten uitvoeren rondom culturele diversiteit Nieuwe leeractiviteiten ontwikkelen, uitproberen en delen.	Deskundigheidsbevordering: community, trainingen, website, jaarlijkse conferentie Kies Kleur in Groen. Aanbieden plug and play diensten. Deelname mogelijkheid project culturele diversiteit in de praktijk.	Intercultureel competent handelen in de lessituatie.	Leeractiviteiten toepassen en integreren in de lessen. Kennis over culturele diversiteit opdoen en overbrengen aan leerlingen, ouders, leerbedrijven. Deelnemen aan regionale interculturele netwerken. Leeractiviteiten helpen ontwikkelen. Informatie aanleveren aan de website Kies Kleur in Groen.	Zoveel mogelijk collega's enthousiasmeren. De voordelen van culturele diversiteit benoemen.
Onderwijs Ondersteunend Personeel	Meewerken aan veilige school en sfeer waar verschillen gevierd worden.	Deskundigheidsbevordering, trainingen, inzet in leerling gerichte projecten.	Intercultureel competent handelen binnen de eigen taak.	Deelnemen aan schoolbrede deskundigheidsbevordering en specifieke trainingen.	Bewust van thema diversiteit en belang voor de hele school.
Leerlingen/ studenten groen onderwijs	Actief aan leeractiviteiten deelnemen in het kader van culturele diversiteit en actief burgerschap.	Leeractiviteiten Plug and Play t.b.v. interculturele competenties en leren, loopbaan, burgerschap. Maatschappelijke stage voor interculturele ervaring. Uitwisselingsprojecten met migratielanden aangaan Uitwisselingsprojecten OCW en groene scholen.	Interculturele en internationale competenties opdoen.	Deelname leeractiviteiten, eigen input in KIX.	Open houding t.a.v culturele diversiteit.
Allochtone vmbo-leerlingen/ studenten en basisschool-leerlingen	Deelnemen aan lessen op de basisschool waarbij groen wordt gepromoot. Informatie over groen onderwijs lezen en bekijken.	Pilot op de basisschool waarbij wordt aangesloten bij het lesprogramma van groep 7/8 met groene activiteiten zoals schooltuinen etc.	Groen betrekken bij beroepskeuze.	Deelname activiteiten. Input project middels evaluaties.	Open houding t.a.v groen.
Ouders van allochtone leerlingen	Kennis nemen van informatie over groen onderwijs, speciale voorlichtingsbijeenkomsten bezoeken Ouderinitiatieven steunen of eraan deelnemen.	PAOO-voorlichting, pilot voor ouderinitiatief van allochtone ouders.	Reële en volledige beroepskeuze-voorlichting over groen aan kinderen.	Deelname voorlichting en ouderinitiatieven. Kennis en mening als input voor pilot.	Open houding t.a.v groen.

KIES **KLEUR**
IN GROEN

Sami Özmen Hovenier bij GOA Groen en BBL leerling bij Helicon Opleidingen

‘Ik merkte dat ik alles wat hij vertelde over planten, goed kon onthouden’

Toen ik in 2003 van Turkije naar Nederland kwam, wilde ik gewoon aan de slag en geld verdienen. Tijdens de zomer kon ik via een uitzendbureau voor 4 weken bij BTL Groenvoorziening werken, als vakantiewerk. Daarna kon ik daar vaker aan de slag, ik combineerde het met werken in een betonfabriek. BTL vertelde mij uiteindelijk over GOA Groen. Via GOA Groen kon ik een opleiding volgen bij Helicon Opleidingen en tegelijk blijven werken. Zo ben ik er in gerold.

In het begin was ik niet direct gegrepen door het vak. Dat is gekomen door mijn voorman. Ik wil hem hier ook graag met naam noemen: Cees Wouters. Hij leerde me plantennamen. Als ik een vraag had, legde hij het werk neer en vertelde hij me allerlei dingen over een plant. Hij was vriendelijk, geduldig. Dat werkte voor mij heel motiverend. Ik merkte dat ik alles wat hij vertelde over planten goed kon onthouden. In Turkije had ik bedrijfskunde gestudeerd en hierbij kon ik opnieuw mijn hoofd gebruiken.

Sinds ik via GOA werk, wissel ik elk half jaar van bedrijf. Na BTL heb ik bij Korenbemd gewerkt in het groot groen en nu werk ik bij LipsGroen in de aanleg van particuliere tuinen. Zo heb ik gemerkt dat ik toch het meest van de aanleg van tuinen houd. Nu volg ik de BBL opleiding op niveau 3. Ik houd echt van dit vak. In de betonfabriek verdiende ik toen meer dan in het groen, maar mijn gevoel stuurt mij richting groen. Mijn vrienden begrijpen mijn keuze voor groen niet. Maar ik vind het belangrijker dat ik met plezier naar mijn werk ga. Uiteindelijk zou ik het liefst een eigen onderneming starten in de aanleg van tuinen. Maar dan wil ik de klanten wel iets bijzonders bieden, iets wat andere bedrijven niet bieden. Ik weet nog niet wat. Turkse tuinen? Ja, wie weet!

KIES **KLEUR**
IN GROEN

Mustapha Jalloh Zelfstandig hovenier

‘Ik wil graag buiten werken en met respect met de natuur omgaan’

Toen ik acht en half jaar geleden in Nederland aankwam en het groen hier zag, besepte ik dat de natuur in Siërra Leone wordt misbruikt. Alles is hier zo prachtig onderhouden, zo netjes. Er wordt met respect met de natuur omgegaan. In Siërra Leone graven we gaten om diamanten te zoeken, maar niemand denkt er aan ze weer dicht te gooien. Ik dacht: ‘Ik wil buiten werken, helpen om de natuur zo mooi te houden’. Na 9 maanden inburgeren vond de consulent mijn Nederlands al zo goed dat hij dacht dat ik wel op niveau 2 kon instromen bij AOC Oost. De docenten daar hadden er wel vertrouwen in, ze zeiden: ‘Begin maar, we kijken hoe het gaat’. En dat terwijl ik nog niet eens een verblijfsvergunning had. Ik heb me door hen heel welkom gevoeld.

Ik vond werk als hovenier en begon aan de bbl opleiding. Ik kwam in een klas met boerenjongens die niks moesten hebben van ‘buitenlanders’. Soms stopte het gesprek als ik binnenkwam en voor samenwerken sloegen ze me liever over. Maar ik heb er geen last van gehad, want ik had een doel voor ogen. En zij wisten gewoon niet beter. Ik heb ook niveau 3 gehaald.

Daarna heb ik bij verschillende werkgevers gewerkt. Bij mijn laatste werkgever kreeg opmerkingen over mijn werkhouding: ik werkte té hard! Daardoor voelden collega’s zich bezwaard. Heel gek en niet leuk om te horen. Ik heb toen besloten om voor mezelf te beginnen. Dat gaat heel goed, nu al anderhalf jaar. Ik werk snel en daarom huren bedrijven mij graag in. En ik werk netjes. Laatst stuurde een ouder echtpaar een foto van mij naar de opdrachtgever. Op de foto snoeide ik hun heg. ‘De beste tuinman’, stond op de achterkant.

Kijk, dat doet me dan heel goed: als hard werken wordt beloond door hartelijkheid van de mensen!

www.kieskleuringroen.nl

Kies Kleur in Groen

Willy Brandtlaan 81, 6716 RJ Ede
Postbus 458, 6710 BL Ede

T: 0318-648900
F: 0318-641184

E: info@kieskleuringroen.nl
W: www.kieskleuringroen.nl